

Rikosseuraamuslaitoksen monisteita 1/2013

**Rikosseuraamuslaitoksen
tilinpäätös ja toimintakertomus
vuodelta 2012**

15.3.2013

SISÄLLYSLUETTELO

1	Toimintakertomus	1
1.1	Johdon katsaus	1
1.2	Vaikuttavuus	2
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus	2
1.2.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	3
1.3	Toiminnallinen tehokkuus	3
1.3.1	Toiminnan tuottavuus	3
1.3.2	Toiminnan taloudellisuus	4
1.3.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	9
1.3.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	16
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	16
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	16
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	18
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	22
1.5.1	Henkilöstömäärä ja -rakenne	22
1.5.2	Työhyvinvointi	25
1.5.3	Osaaminen ja aineeton pääoma	28
1.6	Tilinpäätösanalyysi	30
1.6.1	Rahoituksen rakenne	30
1.6.2	Talousarvion toteutuminen	30
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma	31
1.6.4	Tase	33
1.7	Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma	34
1.8	Arviointien tulokset	36
1.8.1	Ulkopuolisten organisaatioiden tekemät tarkastukset	36
1.8.2	Rikosseuraamuslaitoksen sisäisen tarkastuksen tekemät tarkastukset.....	37
1.9	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	38
2	Talousarvion toteumalaskelma	39
3	Tuotto- ja kululaskelma	42
4	Tase	43
5	Liitetiedot	45
5.1	Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta	45
5.2	Nettoutetut tulot ja menot	46
5.3	Arviomäärärahojen ylitykset	47
5.4	Peruutetut siirretyt määrärahat	47
5.5	Henkilöstökulujen erittely	47
5.6	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	48
5.7	Kansallis- ja käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistot.....	49
5.8	Rahoitustuotot ja -kulut	51
5.9	Talousarviotaloudesta annetut lainat	52
5.10	Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	52
5.11	Taseen rahoituserät ja velat	53
5.12	Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut	54
5.13	Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	54
5.14	Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	54
5.15	Velan muutokset	54
5.16	Velan maturiteettijakauma ja duraatio	54
5.17	Oikeuden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	54
6	Allekirjoitus	55

Rikosseuraamuslaitoksen tilinpäätös vuodelta 2012

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö laatii kirjanpitoyksikkönä tilinpäätösasiakirjan, johon sisältyy toimintakertomusosio. Rikosseuraamuslaitoksen kirjanpitoyksikköön kuuluivat vuonna 2012 keskushallintoyksikkö, kolme rikosseuraamusaluetta, valtakunnallinen terveydenhuoltoyksikkö (RTHY) ja Rikosseuraamusalan koulutuskeskus (RSKK). Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö vastasi rikosseuraamusalueiden ja valtakunnallisten yksiköiden (RSKK ja RTHY) tulosohjauksesta. Rikosseuraamusalueet ja valtakunnalliset yksiköt ovat laatineet erilliset tulosraportit.

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Vuonna 2012 Rikosseuraamuslaitoksen painopistealueena oli seuraamusten täytäntöönpanon sisällöllinen kehittäminen vaikuttavuuden näkökulmasta, asiakkaita koskevien käytäntöjen yhdenmukaisuuden lisääminen sekä suunnitelmallisen ja hallitun vapautumisen varmistaminen.

Rikosseuraamuslaitokselle asetetut tulostavoitteet on saavutettu hyvin ja toiminta on kehittynyt strategian suuntaan. Ensimmäiset valvontarangaistukset tulivat täytäntöönpanoon vuoden 2012 alussa. Rangaistuksen suorittajia oli vuoden aikana keskimäärin 18 päivässä. Sähköisen ns. pantavalvonnan käyttöä ja tukipartiotoimintaa laajennettiin vuoden aikana. Vapauttamisvaiheen suunnitelmallisuutta tehostettiin mm. koevapauden käyttöä lisäämällä.

Poliisin tietoon tulleen rikollisuuden määrä on vähentynyt, mikä on vaikuttanut vapaudesta vankilaan tulleiden vankien määrän laskuun. Myös keskimääräinen vankiluku on edelleen hieman laskenut. Yhdyskuntapalveluksi muuntokelpoisten vankeusrangaistusten määrä on myös vähentynyt. Selvimmin tähän on vaikuttanut törkeiden rattijuopumusten määrän lasku noin 1000 tapauksella vuoteen 2011 verrattuna. Tutkintavankien ja ulkomaalaisvankien määrä on edelleen kasvanut.

Rikosseuraamuslaitos pysyi määrärahakehelyksessään. Vuodelle 2013 siirtynyt toimintamenomääräraha oli 9,6 miljoonaa euroa. Määrärahakehelyksessä pysyttiin vähentämällä 63 henkilötyövuotta ja toteuttamalla Rikosseuraamuslaitoksen talouden sopeuttamissuunnitelmaa, jonka toimeenpanoa jatketaan vuoteen 2016 saakka. Sopeuttamissuunnitelman tavoitteena on varmistaa toimintamenomäärärahakehelyksessä pysyminen ja turvata tulevaisuuden toimintaedellytykset. Sopeuttamissuunnitelma perustuu pääasiassa asiakas- ja toimintaprosessien kehittämisen avulla saataviin henkilötyövuosisäästöihin.

Rikosseuraamuslaitoksen toiminnan kehittämis- ja asiakastietojärjestelmähanke eteni suunnitelman mukaisesti. Hankkeessa kehitetään Rikosseuraamuslaitoksen asiakas- ja toimintaprosesseja, joilla pyritään osaltaan edistämään myös sopeuttamissuunnitelman toimeenpanoa.

Henkilöstöresurssien vähentyminen ei vielä näkynyt palvelukykyyn ja laatuun liittyvien tulostavoitteiden toteutumien heikkenemisenä. Vankeusrangaistusten vapauttamisvaihetta kehitettiin vankiloiden, yhdyskuntaseuraamustoimistojen ja sidosryhmien välisenä yhteistyönä. Vuoden aikana valmisteltiin rangaistusten suorittamisen aloittamiseen liittyvien täytäntöönpanotehtävien siirtämistä ulosottolaitokselta Rikosseuraamuslaitokselle. Tehtävien

uudelleenjärjestely yksinkertaistaisi ja nopeuttaisi täytäntöönpanoprosessia. Yhdyskuntaseuraamuksia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta valmisteltiin.

Sairauspoissaolojen vähentämiseksi on toteutettu yksikkökohtaisia toimia kahdeksassa yksikössä, joissa sairauspoissaolot olivat keskimääräistä korkeammat. Sairauspoissaolot ovat vuoden 2012 aikana vähentyneet näissä yksiköissä keskimäärin 25,6 % ja koko Rikosseuraamuslaitoksessa 7,5 %. Sairauspoissaolojen vähentymisen aiheuttama suorien palkkamenojen säästö oli noin 0,3 miljoonaa euroa. Henkilöstön osaamista kehitettiin alan ammatillista tutkintoa ja täydennyskoulutusta uudistamalla. Uusi tutkintotulokoulutus aloitetaan vuoden 2014 alussa.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Kriminaalipolitiikan vaikuttavuustavoitteina on vähentää rikollisuutta ja rikollisuuden haittoja sekä parantaa turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta yhteiskunnassa. Tämä edellyttää useiden hallinnonalojen yhteistä tavoitteenasettelua ja yhteisiä toimintalinjoja. Oikeusministeriön hallinnonalalla erityisinä tavoitteina ovat uusintarikollisuuden ja väkivallan vähentäminen.

Vankeusrangaistusten ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanossa huolehditaan täytäntöönpanon varmuudesta, luotettavuudesta ja turvallisuudesta. Rangaistusten täytäntöönpanon vaikuttavuustavoitteena on vähentää rangaistusta suorittavien riskiä syyllistyä uusiin rikoksiin rangaistusaikana ja sen jälkeen. Tavoitteiden toteuttaminen edellyttää seuraamusjärjestelmän ja seuraamusten sisältöjen kehittämistä.

Oheisessa taulukossa on esitetty ns. aito uusiminen vankeuden ja yhdyskuntapalvelun sekä vankeudesta koevapauden kautta vapautuneiden osalta kolmen vuoden seuranta-ajalla. Aidolla uusimisella tarkoitetaan sitä, että vankilasta vapautumisen tai yhdyskuntapalvelun päättymisen jälkeen on tehty rikos, josta on seurannut uusi tuomio ja uusi seuraamus seurantajakson aikana. Jatkossa seuranta-aikaa tullaan kasvattamaan viiteen vuoteen mm. tutkinnan ja oikeuskäsittelyn keston vaikutuksien eliminoimiseksi laskennassa. Uusimisprosentit ovat lyhyillä seuranta-ajoilla erittäin herkkiä laskennassa käytetyille määrittelyille.

Vankilasta vapautuneiden tai yhdyskuntapalvelun loppuun suorittaneiden aito uusiminen kolmen vuoden seuranta-ajalla:

Uusiminen 3 vuoden seuranta-ajalla %	Toteuma 2010 (2007 päätty- nyt seuraamus)	Toteuma 2011 (2008 päätty- tynyt seuraamus)	Toteuma 2012 (2009 päätty- tynyt seuraamus)
Vankilasta vapautumisen jälkeen vankilaan	44,5	43,8	41,7
Vankilasta vapautumisen jälkeen vankilaan, yhdyskuntapalveluun tai valvontarangaistukseen	50,2	49,8	46,2
Yhdyskuntapalvelun suorittamisen jälkeen vankilaan	19,2	14,2	14,2
Yhdyskuntapalvelun suorittamisen jälkeen vankilaan, yhdyskuntapalveluun tai valvontarangaistukseen	32,0	28,7	27,5
Vankilasta valvotun koevapauden kautta vapautuneiden uusiminen vankilaan, yhdyskuntapalveluun tai valvontarangaistukseen*	20,0	18,7	26,6

* Koevapauksien osalta on nyt voitu käyttää muiden uusimislukujen kanssa yhtenäistä laskentamallia, myös aiemmat luvut on korjattu sen mukaisiksi.

Muutokset uusimisessa vuosien 2010 ja 2011 välillä selittyvät lähinnä laskenta-ajankohdan muuttumisella. Vuonna 2012 uusiminen on hiukan vähentynyt. Koevapaudesta vapautuneiden osalta uusijoiden osuuden kasvu on odotettua koevapauden käytön laajetessa. Mukaan tulee vankeja, jotka eivät enää ole niin valikoituneita suhteessa yleisiin uusimisriskiin vaikuttaviin tekijöihin kuin mitä valvotun koevapauden alkuaikoina. Edelleen tulokset ovat kuitenkin hyviä. Valvotun koevapauden kautta vapautuneiden uusimisriski on samalla tasolla kuin yhdyskuntapalvelun suorittaneiden.

Viiden vuoden seuranta-ajalla 2007 vapautuneista vangeista oli ainakin yhden kerran uusiutunut vankilaan johtavasti 54,7 %. Vankilaan, yhdyskuntapalveluun tai valvontarangaistukseen johtavasti heistä oli ainakin kerran uusiutunut 59,4 %. Vastaavasti yhdyskuntapalvelun vuonna 2007 päättäneistä oli vankilaan johtavasti uusiutunut 21,7 % ja uuteen vankilakauteen, yhdyskuntapalveluun tai valvontarangaistukseen johtavasti 39,0 %.

Asiakasarvioinnin ja asiakastietojärjestelmän kehittämisessä on tehty yhteistyötä. Kriminaalipoliittisen osaston työryhmässä on selvitetty täytäntöönpanon aloittamistoimien siirtämistä Rikosseuraamuslaitokselle, mikä edellyttää lyhyttä kaikille asiakkaille ja tuomituille soveltuvaa alkuhaastattelua. Asiakasarviointia koskevan aiemman työn pohjalta käynnistettiin uuteen järjestelmään soveltuvien henkilöltä itseltään saatavien tietojen täsmentäminen yhteistyössä arviointikeskusten kanssa.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Virastolla ei ole siirto- ja sijoitusmenoja.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Vuonna 2012 oli vankeja henkilötyövuotta kohti edellisvuotta enemmän. Tuottavuuden nousu johtui vankiloiden, arviointikeskusten, aluekeskusten ja terveydenhuoltoyksikön henkilötyövuosimäärän laskusta, vaikka samalla myös vankimäärä väheni hieman. Toimeenpanossa olleiden yhdyskuntaseuraamuksien määrä laski, mikä aiheutti myös tuottavuuden laskun henkilöstön määrän pysyessä ennallaan.

Tunnusluvut	Toteuma 2010	Toteuma 2011	TA 2012	Tuso 2012	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
Vangit keskimäärin päivässä/htv	1,31	1,29	1,28	1,28	1,36	5,4 %
Yhdyskuntaseuraamuksia toimeenpanossa, keskimäärin päivässä/htv	16,6	17,1	15,9	16,9	13,23	-22,4 %
Seuraamuksiin liittyvät asian- tuntijalausunnat vuodessa/htv	250	303	328	337	284	-6,3 %

* Vangit ja yhdyskuntaseuraamuksia keskimäärin päivässä/htv määrittäminen on tarkennettu. 2012 toteumassa alue- ja arviointikeskusten htv:n jyvitystä mittareiden kesken on tarkennettu.

Tunnusluvut	Toteuma 2010	Toteuma 2011	TA 2012	Tuso 2012	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
Koulutettavapäivät/htv*	1 919	1 957	ei määritelty	2 458	2 190	11,9 %
Potilaskäynnit poliklinikalla/htv**	2 275	1 776	ei määritelty	2 430	2 198	23,8 %
Hoitovuorokaudet Vankisairaalaassa/htv***	292	295	ei määritelty	310	294	-0,3 %
Hoitovuorokaudet Psykiatrisessa sairaalassa/htv***	234	221	ei määritelty	233	237	7,2 %

* Kaikki perus-, täydennys- ja amk-koulutuksen koulutettavapäivät (lähi- ja etä)/ RSKK:ssa opetukseen käytetyt htv:t.

** Potilaskäynnit (Effic) vuoden aikana/poliklinikoiden htv:t.

*** Hoitovuorokaudet (Effic) vuoden aikana/Vankisairaalan tai Psykiatrisen vankisairaalan (Turku ja Vantaa) htv:t.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Palkat muodostivat 56,8 % (57,5 % vuonna 2011) käytettävissä olleista toimintamenomäärärahoista. Henkilötyövuosisäästöistä johtuen palkat nousivat vain 856 000 euroa vuoden 2011 tasosta. Kiinteistövuokrat olivat 19,1 % (17,9 %) toimintamenomäärärahoista, kiinteistövuokriin kului 3,4 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2011. Muut menot nousivat 670 000 euroa edellisen vuoden tasosta ollen 26,4 % (26,6 %) käytettävissä olleista toimintamenomäärärahoista. Tulot nousivat noin 300 000 euroa edellisestä vuodesta muodostaen 6,4 % (6,4 %) osuuden käytettävissä olleista toimintamenomäärärahoista.

Rikosseuraamuslaitoksen taloudellisuutta kuvataan tässä luvussa toimintamenoina ja kustannuksina. Kustannukset (netto) sisältävät myös tulot.

Vankia kohti laskettuun toimintamenojen 3 %:n nousuun vaikutti erityisesti kiinteistövuokrien nousu. Yhdyskuntaseuraamusta kohti laskettuun toimintamenojen 10 %:n nousuun vaikutti pääasiassa yhdyskuntaseuraamuksia päivittäin suorittavien määrän lasku.

Toimintamenot	Toteuma 2010	Toteuma 2011	TA 2012	Tuso 2012	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
Toimintamenot vuodessa/vanki € (netto)	57 874	59 062	60 872	60 706	60 843	3 %
Toimintamenot vuodessa/yhdyskuntaseuraamusta suorittava € (netto)	3 915	4 506	4 222	4 214	4 934	10 %

Rikosseuraamusalan nettokustannukset olivat 228,9 miljoonaa euroa vuonna 2012. Kustannukset nousivat edelliseen vuoteen nähden 3,3 %. Kustannuksia nosti hallinnan siirrot, jotka nousivat edellisestä vuodesta 1,4 milj. eurolla ollen 2,4 milj. euroa. Pääasiassa ne olivat Suomenlinnan vankilan Museovirastolle tekemiä töitä, mikä näkyy Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen kustannusten nousuna. Ilman hallinnan siirtoja Rikosseuraamuslaitoksen kustannukset olivat 226,4 milj. euroa.

Kustannukset (netto) 1 000 €	2010	2011	2012	Muutos 2012/2011
Rikosseuraamusalan kokonais- kustannukset, josta	221 682	221 562	228 881	3,3%
Keskushallintoyksikön kustannukset	7 567	7 063	7 175	1,6 %
Terveystuoltoyksikön kustannukset	15 063	15 204	14 977	-1,5 %
Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen kustannukset	3 187	3 109	2 955	-4,9 %
Rikosseuraamusalueiden kustannukset yhteensä, josta	195 864	196 187	203 774	3,9 %
Etelä-Suomen rikosseuraamus- alueen kustannukset	59 531	60 090	64 734	7,7 %
Länsi-Suomen rikosseuraamus- alueen kustannukset	61 654	62 201	64 746	4,1 %
Itä- ja Pohjois-Suomen rikos- seuraamusalueen kustannukset	63 765	62 860	62 087	-1,2 %
Rikosseuraamuslaitoksen yhteiset kustannukset	10 915	11 036	12 207	10,6 %

Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksessa ei ollut perustutkinnon aloittaneita opiskelijoita vuonna 2012. Täydennyskoulutuksen koulutettavapäivien toteuma jäi tavoitteesta 1199 koulutettavapäivää, mistä johtuen koulutettavapäivän kokonaiskustannukset olivat 139 euroa (tavoite oli 127 euroa).

Yksikkökustannukset (netto)	2010	2011	2012	Muutos 2012/2011
Täytäntöönpanon kustannukset vuodessa €/vanki	62 569	63 009	65 479	3,9%
Täytäntöönpanon kustannukset vuodessa €/yhdyskuntaseuraamusasiakas	3 972	4 146	4 663	12,5%
Rikosseuraamusalan perustutkintokoulutuksen kustannukset €/aloittaneet opiskelijat*	49 439	36 872	-	-
RSKK:n täydennyskoulutuksen kustannukset €/koulutettavapäivä*	86	112	139	24 %
Psykiatrisen vankisairaalan hoitopäivän hinta €/hoitopäivä	240	255	248	-2,7 %
Vankisairaalan hoitopäivän hinta €/hoitopäivä	219	221	231	4,5 %

*Hallinto jyvitetty toteutuneiden koulutettavapäivien suhteessa.

Eri seuraamusten täytäntöönpanon hinta vaihtelee. Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpano on huomattavasti edullisempaa kuin vankeusrangaistusten täytäntöönpano. Täytäntöönpano suljetussa laitoksessa tulee kalliimmaksi kuin avolaitoksessa tai koevapaudessa.

Seuraamusten kustannukset (brutto)	Työajan käytön jakauma 2012		Kustannusten jakautuminen 2012	Täytäntöönpanon hinta 2011	Täytäntöönpanon hinta 2012
	N	%	€	€	€
Vankeja keskimäärin päivässä					
Suljetuissa laitoksissa	2 270	78%	174 641 643	74 920	76 935
Avolaitoksissa	816	20%	50 615 652	57 014	62 029
Valvotussa koevapaudessa	150	2%	3 680 189	21 510	24 535
Yhteensä	3 236	100%	228 937 484	68 239	70 747
Yhdyskuntaseuraamusten päivittäinen keskimäärä					
Ehdollisesti rangaistuja nuoria valvottavia	1 084	18%	2 804 688	2 706	2 587
Nuorisorangaistusta suorittavia	10	1%	80 341	9 540	8 034
Yhdyskuntapalvelua suorittavia	1 458	37%	7 213 713	4 741	4 948
Ehdonalaisesti vapautuneita valvottavia	1 074	20%	3 186 957	3 281	2 967
Valvontarangaistusta suorittavia	18	6%	1 193 512	-	66 306
Seuraamukseen liittyvät asiantuntijalausunnot*	10 199	19%	2 618 217	155	257
Yhteensä	3 644	100%	17 097 429	4 159	4 692

Kaikki Rikosseuraamuslaitoksen kustannukset, ml. keskushallintoyksikkö, RSKK, RTHY, aluekeskukset, 1181 alueiden yhteiset on vyörytetty seuraamuksille. Valvontarangaistusta suorittavia hinta ilmoitetaan ensimmäistä kertaa. Seuraamusten kustannukset määritelmää on tarkennettu mm. organisaation muuttumisen takia. Luvut eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen nähden.

* Seuraamukseen liittyviä asiantuntijalausuntoja oli vuonna 2012 yhteensä 10 199 kpl eli ko. luku ei ole päivittäinen keskimäärä.

Huom! Toimintakertomuksen taulukoiden yhteensä rivien luvut on pyöristetty alkuperäisistä luvuista.

Rikosseuraamusalan kokonaiskustannuksista (246 milj. euroa brutto, 228,9 milj. euroa netto) 26 % aiheutui kiinteistökustannuksista (25 % vuonna 2011) ja 23 % valvonnasta ja vanginkuljetuksesta (23 % vuonna 2011). Kiinteistökustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen nähden noin 3 miljoonalla eurolla. Valvonnan ja vanginkuljetuksen kustannukset nousivat edellisestä vuodesta noin 1,5 miljoonalla eurolla, mikä johtui pääasiassa henkilökustannusten noususta.

Vangeille järjestettävä toiminta (koulutus, ohjelmatoiminta, työtoiminta, yksilötyö ja vapaa-ajan toiminta) maksoi vuonna 2012 yhteensä 18,2 miljoonaa euroa, mikä oli ainoastaan 8 % (8 % vuonna 2011) rikosseuraamusalan kokonaiskustannuksista.

RIKOSSEURAAMUSLAITOKSEN TOIMINTOJEN KUSTANNUKSET 2010 – 2012												
1 000 €	2010				2011				2012			
	Henk.kust	Kok.kust	Tulot	Koku netto	Henk.kust	Kok.kust	Tulot	Koku netto	Henk.kust	Kok.kust	Tulot	Koku netto
Tukitoiminnot (sis. Kehan järjestämä henkilöstön koulutus)	19 942	37 474	-78	37 396	20 252	37 173	-106	37 067	20 584	38 917	-335	38 582
Kiinteistöt	2 161	55 031	-2 209	52 822	1 957	58 224	-2 198	56 026	1 765	60 864	-1 837	59 027
RSKK:n järjestämä koulutus	1 175	1 520	-171	1 350	1 144	1 435	-165	1 270	1 074	1 274	-164	1 110
Yhdyskuntaseuraamusten toimeenpano	5 459	6 009	0	6 009	5 233	5 754	0	5 754	5 434	6 015	0	6 015
Asiantuntijalausunnot	1 296	1 335	0	1 335	1 591	1 650	0	1 650	1 554	1 614	0	1 614
Vankeusrangaistusten täytäntöönpano	81 029	116 456	-14 617	101 839	79 173	114 626	-14 598	100 028	80 800	117 631	-14 721	102 910
Rangaistusajan suunnittelu	4 925	4 969	0	4 969	4 947	5 044	0	5 044	5 003	5 375	0	5 375
Vankiloiden perushuolto	5 693	17 812	-5 040	12 772	5 599	18 512	-5 167	13 344	5 537	18 668	-5 399	13 269
Valvonta ja vangin kuljetus	48 325	51 803	-10	51 793	46 751	50 146	-18	50 128	47 993	51 692	-19	51 673
Vankien koulutus	1 338	2 380	-174	2 206	1 234	2 210	-158	2 052	1 127	2 086	-155	1 932
Ohjelmatoiminta	2 663	3 365	-3	3 362	2 663	3 387	-6	3 382	2 673	3 663	-4	3 659
Avolaitostyöt ja muu ulkopuolinen työ	493	5 238	0	5 238	592	4 134	-1	4 133	528	5 105	0	5 105
Työtoiminta	5 463	13 482	-9 239	4 243	5 126	13 185	-9 066	4 118	4 939	12 599	-8 850	3 748
Yksilötyö ja vapaa-aika	3 516	3 785	-1	3 783	3 585	3 862	-3	3 858	3 558	3 803	-6	3 797
Valvottu koevapaus	1 036	1 137	0	1 137	1 429	1 545	0	1 545	2 032	2 152	0	2 152
Terveystenhoito	7 578	12 486	-150	12 335	7 246	12 602	-179	12 423	7 410	12 488	-287	12 200
Poissaolot (eivät sisälly yllä oleviin)	20 951	20 952	-20	20 932	19 784	19 783	-17	19 766	19 716	19 719	-97	19 623
YHTEENSÄ	132 013	238 777	-17 095	221 682	129 134	238 647	-17 085	221 562	130 927	246 035	-17 154	228 881

Tiedot perustuvat Tarmo-järjestelmän tietoihin ja sisältävät tulot.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus* 1 000 €	2010 TP	2011 TP	2012 TA	2012 TP
Tuotot	11 288	11 152	10 296	11 362
Erilliskustannukset	11 271	10 853	10 212	10 986
Osuus yhteiskustannuksista	9 242	9 060	9 032	9 875
Kokonaiskustannukset	20 513	19 913	19 244	20 861
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-9 225	-8 761	-8 948	-9 499
Kustannusvastaavuus, %	55	56	54	54

* Ei sisällä ateriakorvauksia ja palvelussuhdeasunnoista saatavia vuokratuloja.

Talousarviossa esitetty kustannusvastaavuustavoite saavutettiin. Tuotot nousivat noin 200 000 euroa ja kustannukset noin 950 000 euroa edellisen vuoden tasosta.

Seuraavassa esitetään kustannusvastaavuuslaskelmat työtoiminnasta, laitosmyymälöistä (kanttiinit), palvelusuhdeasunnoista, henkilöstön ateriakorvauksista sekä Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen ja Rikosseuraamusalan terveydenhuoltoyksikön maksullisesta toiminnasta.

Työtoiminnan kustannusvastaavuus 1 000 €	Toteuma 2010	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	5 902	5 663	5 700	1 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	1 090	1 090	1 031	-5 %
Tuotot yhteensä	6 993	6 753	6 731	0 %
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 710	2 581	2 566	-1 %
- henkilöstökustannukset	2 231	2 015	1 839	-9 %
- vuokrat	158	123	181	47 %
- palvelujen ostot	874	868	893	3 %
- muut erilliskustannukset	1 744	1 663	1 625	-2 %
- vankiloiden sisäinen käyttö	-1 130	-1 201	- 1 127	-6 %
Erilliskustannukset yhteensä	6 587	6 050	5 977	-1 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	406	703	754	7 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	8 606	8 491	9 281	9 %
- poistot	443	369	346	-6 %
- korot	30	24	25	5 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	9 079	8 885	9 653	9 %
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	15 666	14 934	15 630	5 %
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-8 673	-8 182	-8 899	9 %
KUSTANNUSVASTAAVUUS %	45 %	45 %	43 %	-5 %

Työtoiminnan tuotteiden maksullisuudesta on säädetty rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain (953/2009) 10 §:ssä.

Työtoiminnan tulojen pitkäaikainen lasku pysähtyi vuonna 2012. Myös erilliskustannuksia kertyi hieman edellisvuotta vähemmän, minkä vuoksi käyttöjäämä parani.

Kustannusvastaavuus aleni 43 %:iin. Tämä oli seurausta työtoiminnalle kohdistettujen kiinteistö-kustannusten kasvusta, joka johtui peruskorjatun Mikkelin vankilan käyttöönotosta. Poistojen määrä aleni, mikä kuvaa sitä, että laitekantaa ei ole pystytty uusimaan.

Työtoimintaan kirjautui 121 henkilötyövuotta, missä on laskua edellisvuodesta 6 henkilötyövuotta. Maksullisiin tehtäviin näistä kohdistui 42 henkilötyövuotta. Vankityövuosia työtoimintaan kertyi saman verran kuin edellisvuonna.

Laitosmyymälöiden kustannusvastaavuus 1 000 €	Toteuma 2010	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	3 981	4 055	4 178	3 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	18	16	15	-3 %
Tuotot yhteensä	3 998	4 071	4 193	3 %
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 879	4 000	4 036	1 %
- henkilöstökustannukset	613	589	626	6 %
- vuokrat	0	0	0	-100 %
- palvelujen ostot	2	5	23	333 %
- muut erilliskustannukset	22	19	28	46 %
Erilliskustannukset yhteensä	4 517	4 614	4 712	2 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-519	-543	-520	-4 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	79	78	86	10 %
- poistot	0	0	0	0 %
- korot	0	0	0	0 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	79	78	86	10 %
KONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	4 596	4 692	4 798	2 %
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-598	-621	-605	-3 %
KUSTANNUSVASTAAVUUS %	87 %	87 %	87 %	1 %

Laitosmyymälöiden tuotteiden maksullisuudesta on säädetty rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain (953/2009) 10 §:ssä. Rikosseuraamusviraston ohjeen 4/004/2011 mukaan laitosmyymälässä tuotteet myydään vangille hankintahinnalla, johon sisältyvät ostohinta, rahtikulut ja muut vastaavat hankintakulut.

Kustannusvastaavuuslaskelmassa maksullisen toiminnan erilliskustannukset ilman henkilöstökustannuksia ovat noin 4,1 miljoonaa euroa, mikä alittaa maksullisen toiminnan tuotot 106 000 eurolla. Tulot kasvoivat 3 % ja erilliskustannukset 2 %. Tulojen 122 000 euron ja erilliskustannusten 99 000 euron kasvua selittää yleinen hintojen nousu. Keskimääräinen suljettujen laitosten vankimäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Laitosmyymälöiden käyttöjäämä parani 23 000 euroa.

Palvelusuhdeasuntojen kustannusvastaavuus 1 000 €	Toteuma 2010	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	0	0	0	0
- maksullisen toiminnan muut tuotot	1 693	1 662	1 306	-21 %
Tuotot yhteensä	1 694	1 662	1 306	-21 %
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	703	610	582	-5 %
- henkilöstökustannukset	158	109	102	-7 %
- vuokrat	2 219	2 271	1 876	-17 %
- palvelujen ostot	134	93	62	-34 %
- muut erilliskustannukset	178	112	74	-34 %
Erilliskustannukset yhteensä	3 393	3 195	2 695	-16 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-1 699	-1 534	-1 389	-9 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	169	165	130	-21 %
- poistot	0	18	0	-100 %
- korot	0	0	0	0 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	170	184	130	-29 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 563	3 379	2 825	-16 %
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-1 869	-1 717	-1 519	-12 %
Käytetty eduskunnan päättämää vuokrien alentamistukea	1 686	1 694	1 531	-10 %
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN	-183	-23	12	-153 %
Käytettävissä eduskunnan päättämää vuokrien alentamistukea	2 000	2 000	2 000	0 %

Palvelusuhdeasuntojen tulot laskivat 21 % edelliseen vuoteen nähden. Erilliskustannukset laskivat 16 %, mihin vaikutti erityisesti asuntojen luopumisella aikaansaatu vuokramenojen lasku 390 000 eurolla. Kunnossapitokulut laskivat noin 30 000 eurolla ja lämmitys-, sähkö- ja

vesimaksut noin 19 000 eurolla. Palvelusuhdeasuntoja remontoitiin vuonna 2012 edellisvuotta vähemmän, mikä puolestaan laski palveluiden ostokustannuksia 34 %. Muiden erilliskustannusten lasku (34 %) johtui mm. vankityövoiman käytön vähentymisestä, ympäristön hoito- ja ylläpitopalveluiden kustannusten laskusta sekä jätehuolto- ja jätevesimaksujen pienenemisestä. Käyttööjäämä parani 145 000 euroa ja alijäämä 199 000 euroa.

Ateriakorvausten kustannusvastaavuus 1 000 €	Toteuma 2010	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	500	490	509	4 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	6	7	4	-39 %
Tuotot yhteensä	506	497	513	3 %
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	216	195	210	8 %
- henkilöstökustannukset	227	210	205	-2 %
- vuokrat	0	0	0	-16 %
- palvelujen ostot	7	5	5	20 %
- muut erilliskustannukset	10	10	15	49 %
Erilliskustannukset yhteensä	461	420	436	4 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	44	78	78	0 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	28	27	27	0 %
- toimitilat	53	53	59	11 %
- poistot	4	3	3	-9 %
- korot	0	0	0	0 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	84	83	89	7 %
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	546	502	524	4 %
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-40	-5	-11	116 %
KUSTAUSVASTAAVUUS %	93 %	99 %	98 %	-1 %

Kustannusvastaavuuslaskelma Rikosseuraamuslaitoksen henkilökunnan aterioista on laadittu Valtiokonttorin määräyksen mukaisella tavalla ja se osoittaa 11 000 euron alijäämää.

Valtiovarainministeriön henkilöstöruokailua koskevien periaatteiden mukaan valtiotyönantaja tukee henkilöstöruokailua vastaamalla kaikista tilakustannuksista, mihin lasketaan vuokra-, energia- ja jätevesikulut sekä kalusto. Verohallinnon päätöksessä vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista (1186/2011) 12 §:ssä määritellään aterian välittömiksi kustannuksiksi aterian valmistuksessa käytetyt raaka-aineet sekä aterian valmistus- ja tarjoilupalkat sosiaalikustannuksineen. Saman päätöksen 11 §:n mukaan ravintoedun arvona pidetään aterian välittömien kustannusten ja näiden kustannusten arvonnäkökulman määrää. Ateriaa ei pidetä luontoisetuna, kun henkilöstöltä peritään aterian hintana vähintään tämä määrä.

Rikosseuraamuslaitos on määritellyt henkilöstöltä perittävän ateriakorvauksen mainitun verohallinnon päätöksen mukaisesti. Kustannusvastaavuuslaskelmassa on otettu huomioon seuraavat kustannuserät:

- aineet, tarvikkeet ja tavarat,
- henkilöstökustannukset,
- vankipalkat,
- palvelujen ostot ja
- tukitoimintojen kustannukset.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö määrittelee vuosittain tilinpäätöstietojen perusteella henkilöstöltä perittävän ateriakorvauksen seuraavalle vuodelle.

Henkilöstöruokailun osuus kustannuksista oli yhteensä 447 000 euroa. Kustannukset alittivat aterioiden myynnistä saadut tuotot 66 000 eurolla.

RSKK:n amk- ja maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus 1 000 €	Toteuma 2010	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	150	150	151	0 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	150	150	151	0 %
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0 %
- henkilöstökustannukset	97	116	132	14 %
- vuokrat	0	0	0	0 %
- palvelujen ostot	0	2	2	44 %
- muut erilliskustannukset	2	1	1	-38 %
Erilliskustannukset yhteensä	99	119	136	14 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	51	31	15	-52 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	41	55	64	16 %
- poistot	1	0	0	4 %
- korot	0	0	0	-3 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	42	56	64	16 %
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	141	174	200	15 %
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	9	-24	-49 %	103 %
KUSTANNUSVASTAAVUUS %	106 %	86 %	75 %	-12 %

Vuodesta 2011 eteenpäin henkilöstökustannusten ja osin tukitoimintojen kustannukset eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa. Vuodesta 2011 eteenpäin henkilöstökustannukset ovat toimintolaskentajärjestelmästä ja aikaisemmat vuodet vastuualueilta. Vuodesta 2011 lukien palkkoja ei ole kirjattu amk- ja maksullinen toiminta vastuualueelle.

Rikosseuraamusalan koulutuskeskus (RSKK) ja Laurea ammattikorkeakoulu järjestävät yhteistyössä rikosseuraamusalan ammattikorkeakoulututkinto -koulutusohjelman. Laskelman tulot ovat RSKK:n ja Laurean välisestä laskutuksesta. Ammattikorkeakouluopetuksesta saavat tulot perustuvat yhteistyösopimukseen, joten niiden tasossa ei ole vuosittaisia muutoksia. Vuonna 2012 RSKK:n kustannusvastaavuus huononi 12 %, sillä henkilöstökustannukset nousivat noin 16 000 eurolla ja tukitoimintojen kustannukset noin 9 000 eurolla.

Terveydenhuoltoyksikön maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus 1 000 €	Toteuma 2010	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Muutos 2012/2011
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	149	178	287	61 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	149	178	287	61 %
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	4	5	7	59 %
- henkilöstökustannukset	60	59	140	140 %
- vuokrat	0	0	0	-11 %
- palvelujen ostot	4	6	11	74 %
- muut erilliskustannukset	1	1	2	152 %
Erilliskustannukset yhteensä	70	70	161	128 %
KÄYTTÖJÄÄMÄ	80	108	126	17 %
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	42	42	72	72 %
- poistot	0	0	0	0 %
- korot	0	0	0	0 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	42	42	72	72 %
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	111	112	233	107 %
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	38	66	54	-18 %
KUSTANNUSVASTAAVUUS %	134 %	159 %	123 %	-22 %

Rikosseuraamuslaitoksen terveydenhuoltoyksikön (RTHY) tulot koostuvat Psykiatrisen van-
kisairaalan tekemistä mielentilatutkimuksista ja vaarallisuusarvioinneista. Mielentilatutki-
muksia ja vaarallisuusarviointeja tehtiin 669 tutkimusvuorokauden verran (424 tutkimusvuo-
rokautta vuonna 2011). Tulot kasvoivat edellisestä vuodesta 61 %. Mielentilatutkimusten ja
vaarallisuusarviointien määrän lisääntymisen lisäksi tulojen kasvuun vaikutti myös pieni hin-
nantarkistus. Henkilöstökustannukset nousivat 140 %. Käyttäjäämä kasvoi edellisestä vuodes-
ta 18 000 euroa. Ylijäämä aleni 12 000 eurolla 54 000 euroon.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Kustannusvastaavuuslaskelmaa edellyttävää yhteisrahoitteista toimintaa ei varainhoitovuonna ollut.

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Vuodesta 2005 alkanut vankiluvun lasku jatkui maltillisena vuonna 2012. Tämä on mahdollistanut rakenteellisen ja sisällöllisen kehittämistyön jatkamisen. Valvontarangaistus otettiin käyttöön, vaikka henkilötyövuosimäärä on vähentynyt. Vapaudesta vankilaan tulleita oli 370 vankia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Päivittäinen keskivankiluku laski 26 vangilla. Valvotussa koevapaudessa oli päivittäin keskimäärin 150 vankia. Tutkintavankien määrä nousi, mikä on näkynyt tilanahtautena tutkintavankiloissa. Sakkovankien päivittäinen keskimäärä on asettunut noin 50 vangin tasolle. Suoritettuja sakon muuntorangaistuksia oli vuonna 2012 kaikkiaan 1755 kappaletta.

Ulkomaalaisvankien määrä on jatkanut kasvuaan, heitä oli 14,5 % kaikista vangeista. Ulkomaalaisten vankien päivittäinen keskimäärä oli 470 (444 vuonna 2011). Naisia vangeista oli päivittäin keskimäärin noin 7 %. Tutkintavangeista noin kolmannes oli ulkomaalaisia. Ainoastaan sakon muuntorangaistusta suorittavien keskimääräinen laitosaika oli 16 päivää. Muiden vapautuneiden vankeusvankien keskimääräinen laitosaika oli 9,2 kuukautta ja tutkintavankeuden keskipituus oli 3,4 kuukautta.

Täytäntöönpanoon tulleiden yhdyskuntaseuraamusten määrä kasvoi. Myös päivittäinen asiakasmäärä olisi hieman noussut ilman laskentatavan muutosta toimeenpanojen lukumäärästä asiakkaiden määrään. Yhdyskuntaseuraamuksia suorittavien päivittäinen keskimäärä oli 3645. Naisten osuus oli vuoden lopussa 9,4 %.

Yhdyskuntapalvelutuomioiden määrään vaikuttaa yhdyskuntapalveluksi muuntokelpoisten vankeusrangaistusten (enintään 8 kk) väheneminen, joiden määrä vuonna 2004 oli 10372 kpl ja vuonna 2011 enää 6 625 kpl. Selvimmin tähän on vaikuttanut törkeiden rattijuopumusten määrän väheneminen, koska yhdyskuntapalvelutuomioista yli puolessa päärikos on rattijuopumus. Vuonna 2012 poliisin tietoon tuli törkeitä rattijuopumuksia 10351, kun niitä edellisenä vuonna oli 11409. Muuntokelpoisista rangaistuksista yhdyskuntapalvelua tuomitaan kuitenkin vain noin 37 %:ssa tapauksia.

Täytäntöön pantavaksi tuli vuonna 2012 yhteensä 198 valvontarangaistusta. Valvontarangaistuksen aloittaneita oli 143 ja suorittaneita 101. Vankeudeksi niistä muunnettiin 9. Suoritettu aika oli keskimäärin 44 päivää. Myös valvontarangaistuksen aloittaneista valtaosa on tuomittu liikennejuopumuksesta. Suurin osa oli aikaisemmin suorittanut yhdyskuntapalvelua ja/tai vankeutta.

Suoritteiden määrät	TP 2010	TP 2011	TA 2012	Tulos-sopimus 2012	TP 2012	Muutos 2011-2012
Täytäntöön pantavaksi tulleet yhdyskuntaseuraamukset	4 568	4 461	4 645	4 700	4 590	2,9 %
Vapaudesta vankilaan tulleet	6 545	6 436	6 520	6 520	6 066	-5,7 %
Yhdyskuntaseuraamuksia suoritettavia keskimäärin	3 970	3 859	3 880	3 880	3 645	-5,5 %
Vankeja keskimäärin	3 291	3 262	3 270	3 270	3 236	-0,8 %
vankeusvankeja	2 635	2 612	ei määritely	2 615	2 561	-2,0 %
sakkovankeja	57	53	ei määritely	55	49	-7,2 %
tutkintavankeja	599	598	ei määritely	600	625	4,8 %
Seuraamuksiin liittyvät pyydetty asiantuntijalausunnat	7 665	11 646	13 100	12 800	10 199	-12,4 %
Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen opiskelijamäärä	1 460	1 578	ei määritely	ei määritely	1 610	2,0 %
Terveydenhuoltoyksikön omien poliklinikoiden potilaskäynnit	171 066	131 585	ei määritely	ei määritely	153 675	16,8 %
Hoitovuorokaudet Psykiatrisessa vankisairaalassa ja vankisaira- alassa	26 470	25 283	ei määritely	ei määritely	25 468	0,7 %

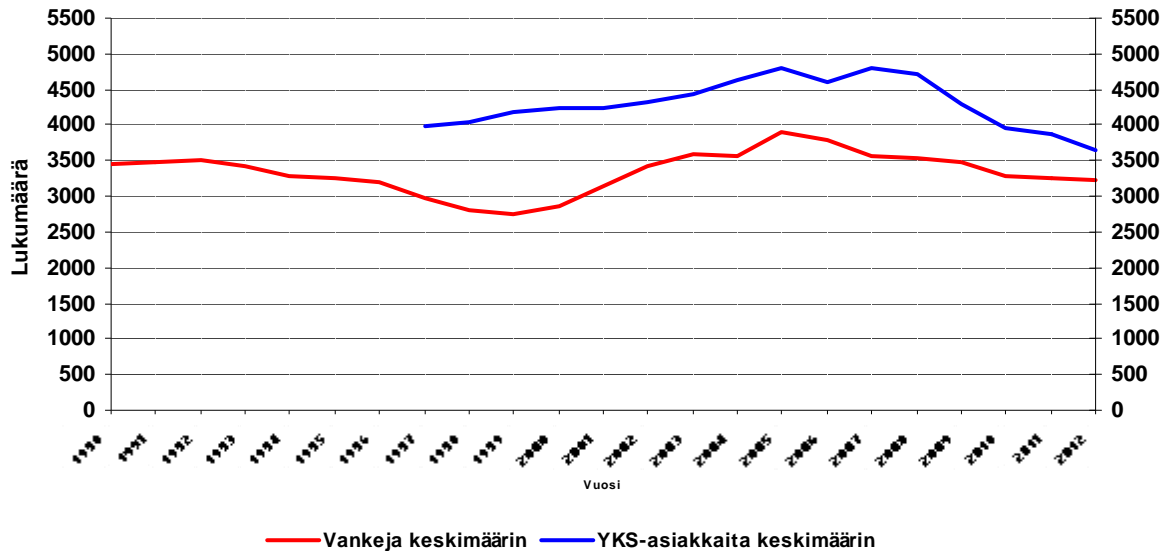
Yhteensä syyttäjiltä ja tuomioistuimilta saapui 10199 seuraamuksiin liittyvää asiantuntijalausuntopyyntöä. Lausuntopyynnöt vähenivät yli 1400:lla, mikä helpotti jossain määrin lausunto-työtä. Kuitenkin lausuntojen kuormittavuus oli edelleen huomattava (284 lausuntoa/htv), varsinkin kun henkilöstön vaihtuvuus arviointikeskuksissa on erittäin suurta. Lausuntoja tehtiin yhteensä 10146. Lausunnoista osa on ns. yhdistelmälausuntoja, joissa otetaan samalla kertaa kantaa kahden tai useamman seuraamuksen soveltuvuuteen. Tästä johtuen eri seuraamuksiin annettujen lausuntojen yhteismäärä ylittää edellä esitetyn tehtyjen lausuntojen määrän.

Tehdyistä lausunnoista noin 4500 sisälsi seuraamusselvityksen, joiden osuus väheni 21 %:lla edellisestä vuodesta. Tähän vaikutti Valtakunnansyyttäjävirostons kanssa tehdyt linjaukset. Kriminaalipoliittinen osasto antoi eduskunnalle esityksen nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämistä koskevan lain muuttamiseksi, mikä todennäköisesti vähentää edelleen seuraamusselvitysten määrää. Valvontaa pidettiin tarpeellisena 40 %:ssa seuraamusselvityksiä. Valvontaa ei nähty tarpeelliseksi 47 %:ssa selvityksiä. Lausuntoa ei voitu laatia 13 %:ssa tapauksia esimerkiksi siitä syystä, että nuorta ei tavoitettu.

Vuonna 2012 yhdyskuntapalveluun tuomitsemista varten tehtyjen soveltuvuusselvitysten määrä oli yhteensä noin 5350, mikä oli n. 5 % edellisvuotta vähemmän. Valvontarangaistus-selvityksiä käsiteltiin noin 1780. Soveltuvuusselvityksissä henkilö arvioitiin rangaistukseen soveltuvaksi 64 %:ssa tapauksia, kielteisiä lausuntoja oli 12 % ja lausuntoa ei voitu laatia 24 %:n kohdalla. Valvontarangaistukseen tuomitseminen arvioitiin perustelluksi huomattavasti harvemmin (25 %:ssa lausunnoista), kielteisiä lausuntoja oli 41 % ja lausuntoa ei voitu laatia 34 %:ssa tapauksia. Valvontarangaistus selvitysten merkitsemisessä oli epäyhtenäisyyttä kaksoispyyntöjen kohdalla, mikä vääristää jonkin verran tuloksia. Valvontarangaistus selvitykset

ovat hyvin työllistäviä silloin, kun niihin liittyy toimeenpanosuunnitelman laatiminen samassa asunnossa asuvien suostumuksen, lasten mielipiteen selvittämisen ja toimintavelvoitteen valmistelun vuoksi.

Kuva 1. Vangit ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaat keskimäärin vuosina 1989-2012.

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Toiminnan laatua ja palvelukykyä koskevat tulostavoitteet saavutettiin vuonna 2012 hyvin henkilöstöressurssien vähentymisestä huolimatta. Rikosseuraamuslaitoksen strategian painopisteenä olevaa ”kohti avoimempaa täytäntöönpanoa” –tavoitetta palveli valvontarangaistuksen käyttöönotto 1.11.2011 lukien. Ensimmäiset valvontarangaistukset tulivat täytäntöönpanoon vuoden 2012 alussa. Myös valvotun koevapauden käyttöä lisättiin. Valvotussa koevapaudessa olevien päivittäinen keskimäärä kasvoi selvästi edelliseen vuoteen verrattuna ja koevapaudessa olleiden määrällinen tavoite saavutettiin. Valvotussa koevapaudessa oli keskimäärin päivässä 150 vankia, kun heitä vuonna 2011 oli 113. Tavoitteen saavuttamista on edistetty rikosseuraamusalueilla ja eri yksiköissä monella tavalla esim. käsittelemällä koevapausasioita alueiden johtoryhmissä sekä ottamalla koevapausasia esille entistä systemaattisemmin jokaisen vangin kohdalla. Valvotuista koevapauksista suoritettiin loppuun 83 % (vuonna 2011 84 %), joten valvotun koevapauden lisäystä ei toteutettu turvallisuuden kustannuksella. Koevapaudessa ja poistumisluvilla on käytetty uutta sähköistä valvontatekniikkaa. Kriminaalipoliittinen osasto antoi eduskunnalle hallituksen esityksen valvottua koevapautta koskevaksi lainsäädännöksi, jolla pyritään mm. täsmentämään lainsäädäntöä ja mahdollistamaan nykyistä monipuolisemman sähköisen valvonnan käyttö.

Tulostavoitteena ollutta vapauttamisvaiheen suunnitelmallisuutta lisättiin. Oulun vankilaan perustettiin vapauttamisyksikkö ja uusia tehostetun vapauttamisen tukimuotoja otettiin käyttöön. Tehostettua vapauttamistoimintaa käynnistettiin 1.2.2012 Etelä-Suomen rikosseu-

raamusalueella Helsingissä Sillanpirtti-hoitokodissa ja Länsi-Suomen alueella Tampereella yhteistyössä Silta-Valmennuksen kanssa. Vuonna 2012 käynnistyi uusi valtioneuvoston asettama Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishankkeeseen. Tähän liittyen Rikosseuraamuslaitos valmisteli uuden Oma koti –hankkeen, joka kohdistuu erityisesti valvontarangaistukseen tuomittuihin ja valvottuun koevapauteen sijoitettuihin. Vapauttamisprosessin kehittämiseksi valmistui Hallittu vapauttaminen -käsikirja.

Avolaitoksissa keskimäärin päivittäin olleiden vankeusvankien osuus laski prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta ollen 36 %. Avolaitospaikkojen määrä laski, mikä johtui Haminan vankilan lakkauttamisesta ja Satakunnan vankilan Köyliön osaston muuttamisesta suljetuksi laitokseksi syksyllä 2012. Avolaitoksen kautta vapautui 39 % vankeusvangeista (luku ei sisällä sakkovankeja). Avolaitossijoitusten onnistuminen pysyi edellisen vuoden tasolla (84 %). Avolaitoksista luvatta poistumiset vähenivät. Sähköistä ns. pantavalvontaa käytettiin kahdessa vapauttamisyksikössä ja kahdessa avolaitoksessa, joissa se on ensimmäisten arvioiden mukaan vähentänyt luvatta poistumisia. Avolaitospaikat jakautuvat alueellisesti epätasaisesti, minkä vuoksi Etelä-Suomen rikosseuraamusalueelta sijoitetaan vankeja myös erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalueen avolaitoksiin.

Rangaistusajan suunnitelma laadittiin 90 %:lle yhdyskuntaseuraamusasiakkaista, mikä ylitti edellisen vuoden toteutuman ja vuoden 2012 tavoitteen. Yhdyskuntapalvelussa on usein tarpeen tukea henkilön suoriutumista palvelusta, mikä suunnitellaan tarkemmin erityisessä työskentelysuunnitelmassa. Työskentelysuunnitelma tehtiin toimeenpanosuunnitelman lisäksi 32 %:ssa yhdyskuntapalveluista. Niiden osuus kasvoi neljällä prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta. Myös suoriutumista tuettiin aiempaa enemmän. Suoriutumisen tukitunteja oli 972 (460) ja ne koskivat 388 (179) suorittajaa. Ohjelmatunteja oli 2267 (2219) yhteensä 356 (345) asiakkaalla ja päihdeongelmien vähentämiseksi tarkoitettuja tunteja 1012 (1043) 215 (226) asiakkaalla. Kaikkiaan ohjelmiin osallistui yhdyskuntaseuraamusasiakkaista lähes 5 %.

Rangaistusajan suunnitelma tehtiin yhtä usealle (75 %) vuoden aikana saapuneelle vankeusvangeille kuin edellisenä vuonna. Suunnitelmallista työtä tehdään erityisesti muiden vankeusvankien kuin sakkovankien kohdalla. Heistä rangaistusajan suunnitelma tehtiin 92 %:lle. Syvälinen riski- ja tarvearviointi kohdistui lähinnä hyvin pitkäaikaisiin vankeihin, nuoriin ja seksuaalirikoksista tuomittuihin. Tuomittujen tapaamista ennen vankilaan menoa on tehty koikeiluluonteisesti kaikilla rikosseuraamusalueilla. Vapauttamissuunnitelmia on tehty kaikista vapautuneista vankeusvangeista 67 %:lle. Sakkovangeista vapauttamissuunnitelma tehtiin vain 28 %:lle ja muista vankeusvangeista 78 %:lle. Erityisesti alle kuukauden vankilassa olleille sakkovangeille vapauttamissuunnitelma tehtiin harvoin, vain 24 %:lle, kun muista yhtä lyhyen aikaa vankilassa olleista vankeusvangeista vapauttamissuunnitelma tehtiin 55 %:lle. Verkostotyön osuus on noussut, vuonna 2012 verkostotyönä tehtiin 17 % vapauttamissuunnitelmista (9 % vuonna 2011). Avolaitoksissa vapauttamissuunnitelmia tehtiin sekä useammalle (84 %:lle vapautuneista) kuin suljetuissa vankiloissa ja useammin verkostotyössä (19 %). Vankeusvankien toimintaan osallistumista kuvaava tavoite (62 %) ylittyi hieman toteutuman ollessa 63 %.

Kaikilla rikosseuraamusalueilla jatkettiin toimintojen kehittämishanketta, jonka yhteydessä otetaan huomioon myös sopeuttamissuunnitelma.

Vuonna 2012 jatkettiin toimintojen kehittämis- ja asiakastietojärjestelmän suunnittelua sekä asiakasarvioinnin kehittämistä. Lausuntotyön ja eri seuraamusten prosessien kehittämisessä

tavoitteena on niiden vaikuttavuuden lisääminen ja selkiinnyttäminen. Arviointikokonaisuustyöryhmä esitti ulosotosta luopumista täytäntöönpanon aloitustoimissa, minkä jälkeen tämän suunnittelua jatkettiin oikeusministeriön kriminaalipoliittisen osaston asettamassa työryhmässä, joka jätti mietintönsä alkuvuonna 2013. Käytännössä prosessia on tarkoitus kehittää siten, että tuomitut otettaisiin vastaan Rikosseuraamuslaitoksen yksikössä, jossa heidät haastateltaisiin ja tehtäisiin samalla rangaistusajan suunnitelma sekä valmisteltaisiin vankilaan tulevien sijoitus. Tehtävän siirtämisellä Rikosseuraamuslaitokselle voidaan päästää huomattavasti yksinkertaisempaan ja asiakkaan kannalta vaikuttavampaan prosessiin. Tähän liittyen tarvitaan yksinkertainen alkuhaastattelu kaikille tuomituille, minkä lisäksi on tarkoitus käyttää staattisen riskin arviointia ja rekisterissä olevia turvallisuustietoja rangaistusajan suunnitteluun. Sama alkuhaastattelu koskisi myös lausuntoasiakkaita, lisäksi tietoja täydennettäisiin kunkin seuraamuksen edellyttämällä tavalla.

Vankitilojen luokittelua valvonnan intensiivisyyden mukaan koskeva selvitys valmistui. Siinä ehdotetaan suljettujen laitosten jakamista kolmeen valvonnan intensiivisyyden tasoon (S3, S2, S1) ja avolaitosten jakamista kahteen tasoon (A2, A1). Sen lisäksi käyttöön tulisi taso A0, johon lasketaan koevapaudessa olevat ja laitosten ulkopuolelle sijoitetut vangit. Vankitilojen luokittelu valvontatason mukaan liitettiin toimitilavisioon ja työtä jatkettiin asettamalla tehtävään kaksi selvitysmiestä.

Yhdenmukaisen toiminnan edistämiseksi rikosseuraamusalueiden kesken suunniteltiin avolaitoksiin sijoittamista, josta annetaan ohje vuonna 2013. Lapsi- ja perhetyön linjauksia suunnitelleen työryhmän työ valmistui. Vangeille annettavien kurinpitorangaistusten yhdenmukaisuudesta tehtiin tarkastus, ja kurinpitorangaistusten yhdenmukaistamista suunnittelemaan asetettiin työryhmä, jonka tehtävänä on tehdä ohje kurinpitorangaistusten käytöstä.

Turvallisuuden osalta tilanne säilyi hyvänä. Laitosten säilytysvarmuudessa saavutettiin tulostavoite. Karkaamiset suljetuista laitoksista lisääntyivät hieman edellisestä vuodesta, kun taas luvatta poistumiset avolaitoksista ja poistumisluvilta palaamatta jäämiset vähenivät. Avolaitossijoitusten onnistuminen pysyi vuoden 2011 tasolla, avolaitossijoituksista onnistui 84 %. Valvotun koevapauden suoritti loppuun 83 % aloittaneista ja yhdyskuntapalvelun aloittaneista palvelun suoritti loppuun 82 %. Tavoite oli molempien osalta 85 %, joten tavoitteita ei täysin saavutettu. Vankien välinen väkivalta väheni hieman edellisestä vuodesta.

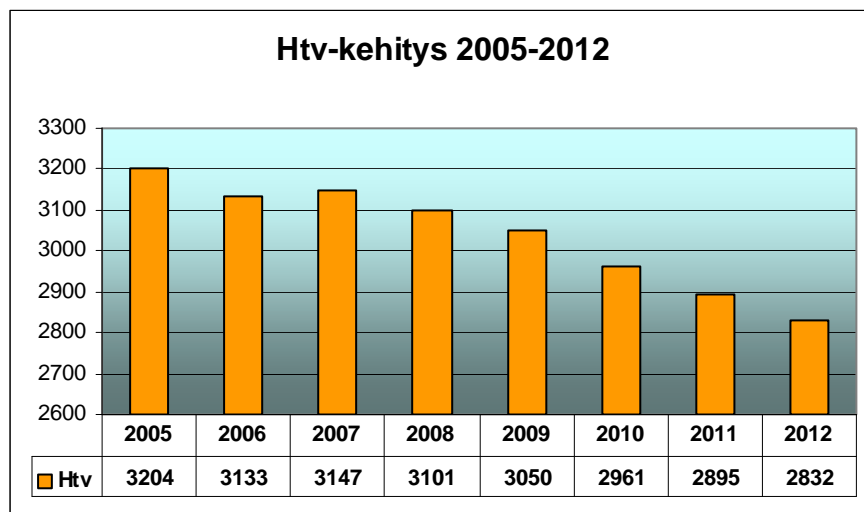
Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu -mittarit	Toteuma 2010	Toteuma 2011	TA 2012	TUSO 2012	Toteuma 2012	Muutos 2011/2012
Lähityön osuus työajankäytöstä (vankeusrangaistukset) %	84	83	ei määritelty	ei määritelty	83	0 %
Rangaistusajan suunnitelmat tehty, % aloittaneista vankeusvangeista*	75	75	76	70	75	0 %
Rangaistusajan suunnitelmat tehty, % vankeusvangeista ilman sakkovankeja	92	92	ei määritelty	88	92	0 %
Rangaistusajan suunnitelmat tehty, % toimeenpanossa olleista yhdyskuntaseuraamuksista	88	87	88	88	90	2,6 %
Vankien terveystarkastus tehty viimeistään 14 päivän kuluessa saapumisesta, % vangeista	62	69	ei määritelty	ei määritelty	80	15,9 %
Vankeusvankien toimintaan osallistuminen, % päivittäin toimintoihin käytettävissä olevasta ajasta*	62	63	62	62	63	0 %
Toiminta- ja päihdeohjelmien osuus vankien käytettävissä olevasta ajasta, %	5,4	5,4	ei määritelty	ei määritelty	5,6	3,7 %
Työskentelyohjelmiin osallistuneet yhdyskuntaseuraamusasiakkaat, %	4,9	4,4	ei määritelty	ei määritelty	4,9	11,4 %
Vankeusvangeista avolaitoksissa keskimäärin päivässä, %*	35	37	36	37	36	-2,7 %
Avolaitoksista vapautuneet vuoden aikana vapautuneista vankeusvangeista, % (ei sisällä sakkovankeja)	40	40	ei määritelty	ei määritelty	39	-2,5 %
Avolaitossijoitusten onnistuminen, %	82	84	ei määritelty	ei määritelty	84	0 %
Vankeja valvotussa koevapaudessa keskimäärin päivässä	102	113	150	150	150	32,7 %
Valvotun koevapauden loppuun suorittaneet, % aloitetuista	83	84	84	85	83	-1,2 %
Yhdyskuntapalvelun loppuun suorittaneet, % aloitetuista	83	85	85	85	82	-3,5 %
Laitosten säilytysvarmuus, %	99,3	99,0	99,2	99,2	99,2	0,2 %
Poistumisluvulta palaamatta jääneet/toteutuneet poistumisluvat, %	2,3	2,2	ei määritelty	ei määritelty	2,0	-9,1 %
Väkivaltarikkomuksista määrätyt seuraamukset/ 100 000 vankipäivää kohti	12,2	13,9	ei määritelty	ei määritelty	9,4	-32,4 %

* Sisältää sakkovangit.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

1.5.1 Henkilöstömäärä ja -rakenne

Rikosseuraamuslaitokselle asetettu henkilötyövuositavoite vuodelle 2012 oli 2900 ja toteuma oli 2832 henkilötyövuotta. Vuoteen 2010 verrattuna vähennys on 129 henkilötyövuotta; 4,4 % henkilöstöstä. Vuoteen 2011 verrattuna vähennys on 63 henkilötyövuotta; 2,2 % henkilöstöstä.

Haminan vankilan toiminta lopetettiin 31.12.2012. Kaksi virkamiestä jäi eläkkeelle, yksi siirrettiin valtionhallinnon sisällä ja loput 17 virkaa siirrettiin Rikosseuraamuslaitoksen toisiin yksiköihin. Muutoksen kohteena olevien tukemisessa noudatettiin valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteessa annettua valtioneuvoston periaatepäätöstä sekä oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen henkilöstöpoliittisia periaatteita.

Miesten lukumäärä on vuodesta 2010 vähentynyt 79 ja naisten 9.

Henkilöstö, lukumäärä ja %-osuus 31.12.	2010		2011		2012	
	lkm	%-osuus	lkm	%-osuus	lkm	%-osuus
Mies	1775	58	1723	57	1696	57
Nainen	1280	42	1283	43	1271	43
Vakinainen	2676	88	2654	88	2618	88
Määräaikainen	379	12	352	12	349	12
Kokoaikainen	2984	98	2922	97	2889	97
Osa-aikainen	71	2	84	3	78	3
Kokonaismäärä	3055	100%	3006	100%	2967	100%

Henkilötyövuodet vähenivät erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalueella.

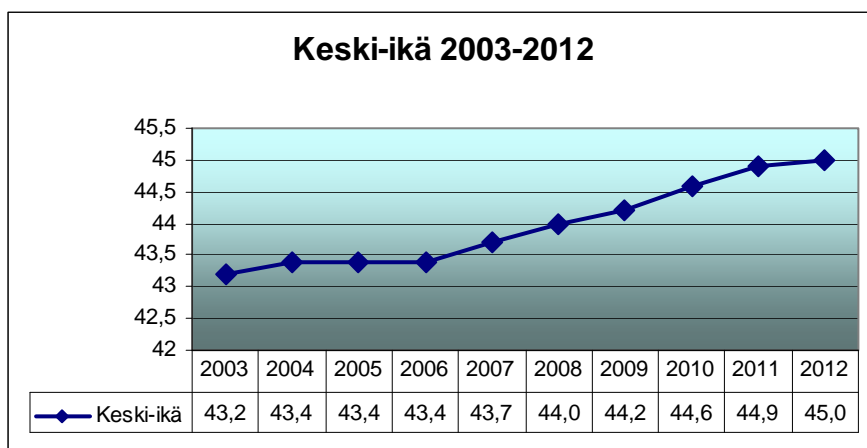
Henkilötyövuodet	2010	2011	2012
Keskushallinto	83	81,5	83
Etelä-Suomen rikosseuraamusalue	816	811,3	806
Länsi-Suomen rikosseuraamusalue	875	874,7	873
Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalue	953	901,1	850
Terveystoimikunta	193	189,5	185
Rikosseuraamusalan koulutuskeskus	41	36,4	36
Yhteensä	2961	2895	2832

Vuonna 2012 oli vartiointi- ja valvontatehtävissä 47 %, hallintotehtävissä 12 % ja koulutus-, kuntoutus- ja sosiaalityössä 9 % ja yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanossa 8 % henkilöstöstä.

Henkilöt tehtäväluokittain, lukumäärä ja %-osuus 31.12.2012						
Tehtäväluokka	Mies		Nainen		Yhteensä	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Hallinto	69	4	292	23	361	12
Vartiointi ja valvonta	1132	67	262	21	1394	47
Johto	60	4	38	3	98	3
Koulutus, kuntoutus, sosiaalityö	92	5	183	14	275	9
Terveystoiminta	56	3	135	11	191	6
Taloushuolto	19	1	140	11	159	5
Työnjohto	174	10	23	2	197	7
Kiinteistöhoito	36	2	9	1	45	2
Yhdyskuntaseuraamusten toimeenpano	58	3	189	15	247	8
Yhteensä	1696	100	1271	100	2967	100

Naisia oli suhteellisesti enemmän ryhmissä Hallinto; Koulutus, kuntoutus ja sosiaalityö; Terveystoiminta; Taloushuolto ja Yhdyskuntaseuraamusten toimeenpano. Miehiä on vastaavasti suhteellisesti enemmän ryhmissä Vartiointi ja valvonta ja Työnjohto.

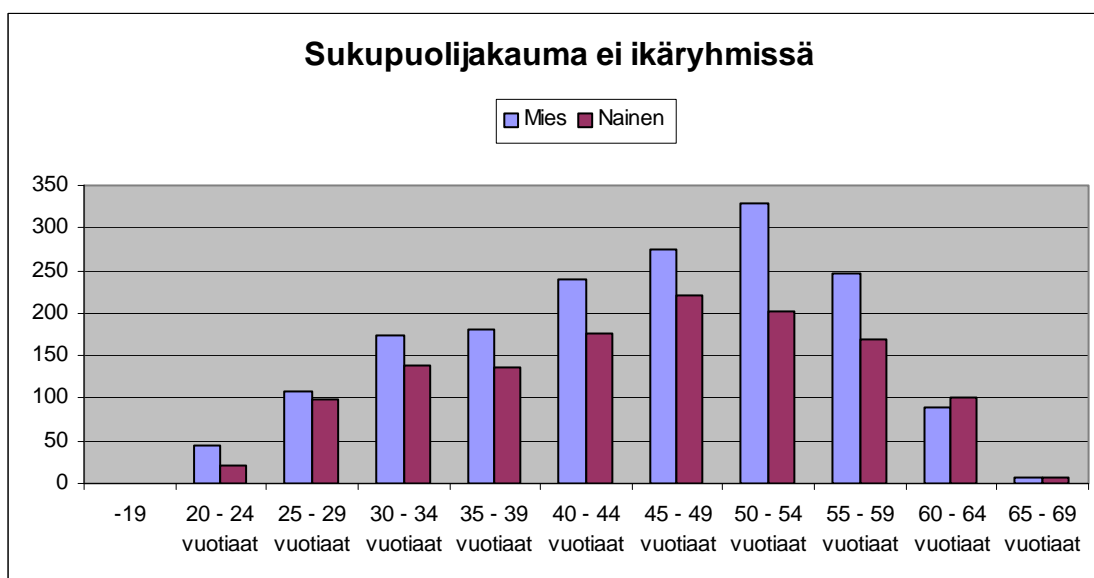
Henkilöstön keski-ikä oli 45,0 vuotta (valtion keskiarvo 45,5). Viime vuonna keski-ikä tasaisena jatkunut nousu hieman hidastui. (RSKK on mukana laskelmassa 2008 alkaen ja RTHY vuodesta 2010 alkaen. Niiden vaikutus kokonaisuuteen on vähäinen.)

Korkeimmat keski-ikäet ovat Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksessa 51,8 ja Keskushallintoyksikössä 51,8.

Keski-ikä 31.12.	Mies	Nainen	Yhteensä	Henkilöitä
KEHA	51,3	52,1	51,8	83
ESRA	42,9	43,1	43,0	853
LSRA	45,4	44,3	44,9	932
IPRA	46,3	45,8	46,1	862
RTHY	44,8	45,3	45,1	211
RSKK	52,0	51,7	51,8	26
Yhteensä	45,0	44,9	45,0	2 967

Miehiä ja naisia on eri ikäluokissa suurin piirtein samassa suhteessa. 50-60 -vuotiaiden kohdalla miehiä on suhteellisesti enemmän kuin muissa ikäluokissa. Yli 60-vuotiaiden kohdalla naisten osuus on korkeampi.

1.5.2 Työhyvinvointi

Sairauspoissaolot vähenivät edellisen vuoden 14,7:sta 13,6:een (työpäivinä/htv). Sairauspoissaolojen vähentämiseksi toteutettiin yksikkökohtaisia toimia kahdeksassa yksikössä, joissa sairauspoissaolot olivat keskimääräistä korkeammat. Päivien aikana pohdittiin paikallisesti ja yksikkökohtaisesti sairauspoissaoloihin vaikuttavia tekijöitä; keskeisimpänä pitkäaikaiset sairauspoissaolot, työterveyshuollon rooli, johtamisen kehittäminen, poissaolojen raportointi ja henkilöstöryhmien välisen kanssakäymisen parantaminen. Sairauspoissaolot ovat vuoden 2012 aikana vähentyneet näissä kahdeksassa yksikössä keskimäärin 25,6 %, muissa yksiköissä keskimäärin 2,3 % ja koko Rikosseuraamuslaitoksessa 7,5 %. Sairauspoissaolojen vähentymisen aiheuttama suorien palkkamenojen säästö oli noin 0,3 M€

Sairauspoissaolot	2010	2011	TUSO 2012	2012
Sairauspoissaolot, koko ala (työpäivää/htv)	14,3	14,7	14	13,6
Sairauspoissaolot, koko ala, (kalenteripäivää/htv *)	20,7	21,6	20	18,5
Sairauspoissaoloista aiheutuneet palkkakustannukset % maksetusta palkasta**	4,12	4,33	-	4,02

*Vankiloissa jaksotyötä, seuranta kalenteripäivinä.

**Ilmoittaa sairauspoissaolojen ajan palkkojen osuuden palkkakustannuksista

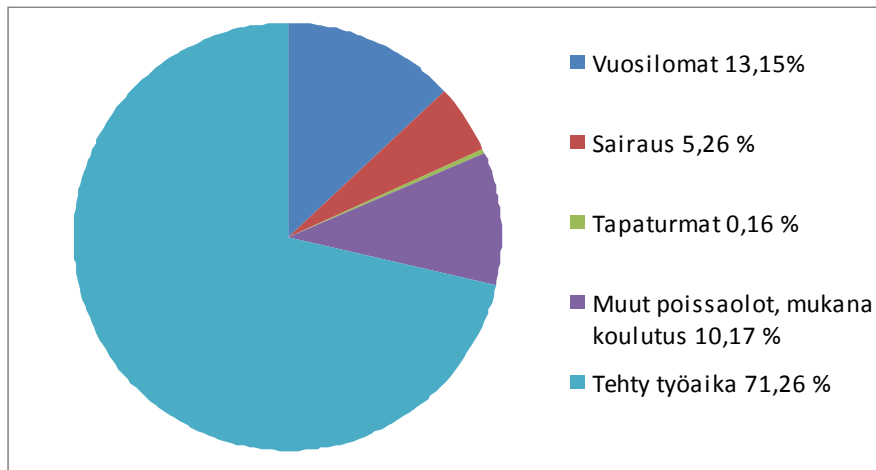
Lyhyitä sairauspoissaoloja (1-3 päivää) oli 24,1 % (työpäivinä, kaikista sairauspoissaolopäivistä).

Sairauspoissaolot	työpäivää/htv	lyhyiden sairauspoissaolojen osuus, %
Vankilat	14,1	17,5
Yks-toimistot	11,7	25,3
Rikosseuraamusalueiden yhteiset (=aluekeskus+arviointikeskus+täytänt.pano)	10,2	19,8
KEHA	9,8	30,2
RSKK	6,6	49,8
RTHY	14,8	24,2
Yhteensä	13,6	24,1

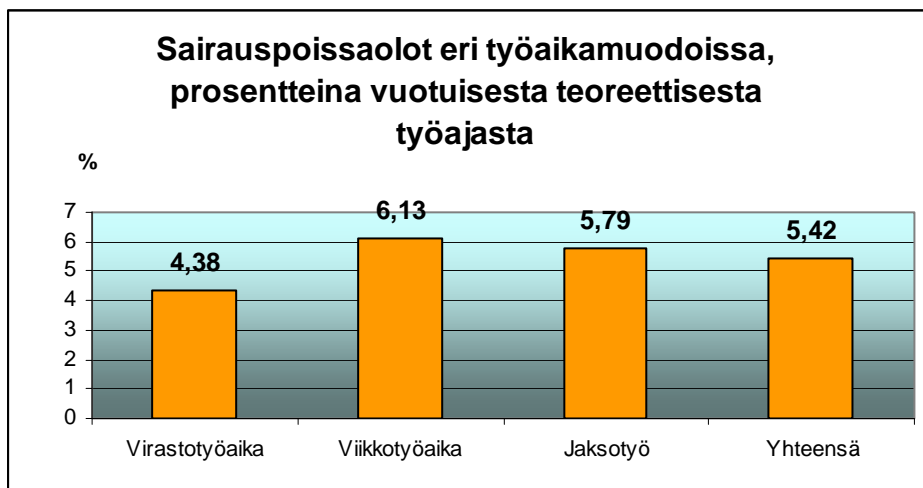
Rikosseuraamuslaitoksen sairauspoissaolot (sisältäen tapaturmat) olivat viime vuonna 5,42 % vuotuisesta teoreettisesta työajasta. (Vertailuna: vuonna 2011 Helsingin kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot (sis. tapaturmat) olivat 5,2 % ja EK:n jäsenyritysten henkilöstön 4,2 %).

Tapaturmia oli 0,16 % vuotuisesta työajasta. (Vertailuna: vuonna 2011 Helsingin kaupungin henkilöstön tapaturmat olivat 0,2 % vuotuisesta työajasta.)

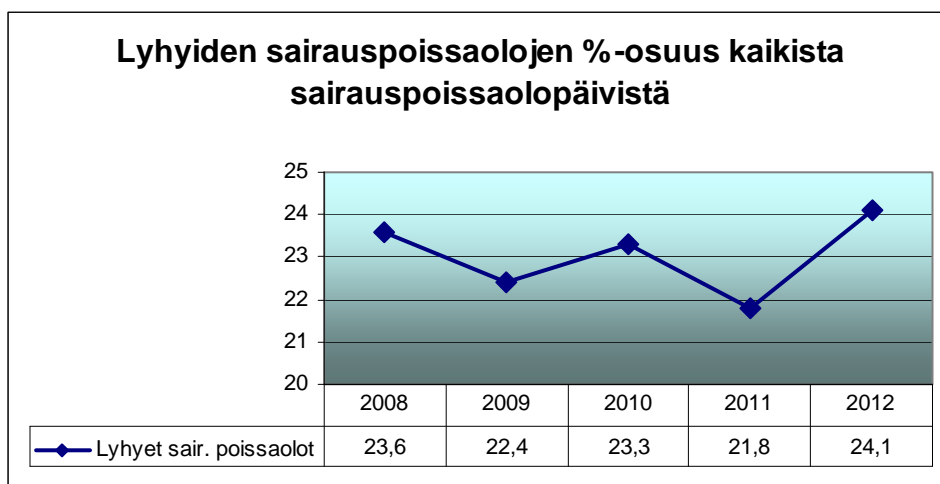
Rikosseuraamusalan keskimääräinen tehty työaika (työpäivinä laskettuna) oli 71,26 % teoreettisesta vuotuisesta työajasta.

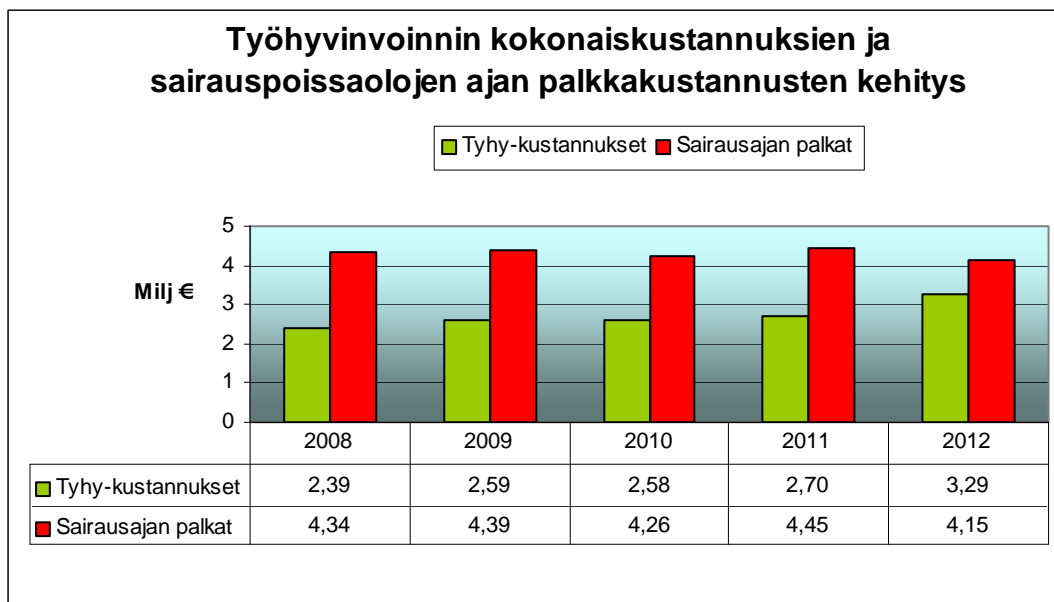
Eri työaikaryhmien välisessä vertailussa virastotyöaika tekeillä (sisältäen opettajat ja työaikalain ulkopuolella olevat) sairauspoissaolot olivat vähäisimmät (4,38 %) ja viikkotyöaika tekeillä runsaimmat (6,13 %).

Lyhyiden sairauspoissaolojen (päivien prosenttiosuus kaikista sairauspoissaolopäivistä) nousi viime vuonna. Sairauspoissaolot ovat kokonaisuutena vähentyneet; pitkät suhteellisesti enemmän kuin lyhyet. Lyhyiden sairauspoissaolojen suhteellinen osuus on siten kasvanut.

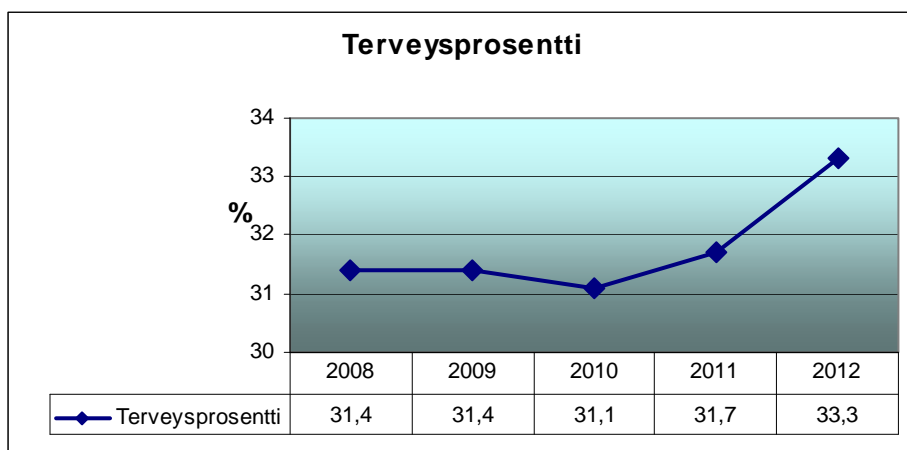
Työhyvinvoinnin kokonaiskustannukset (ilman poissaoloja) olivat 3 288 910 € (vuonna 2011 2 697 220 € vuonna 2010 2 576 941 € ja vuonna 2009 2 589 937 €). Työhyvinvointiin on lisätty panostusta viime vuosina. Tämä saattaa olla yhteydessä aleneviin sairauspoissaoloihin ja parantuneeseen terveystilanteeseen.

Sellaisen henkilöstön osuus, jolla ei ole ollenkaan sairauspoissaoloja vuoden aikana (= terveystilanne), on suurin RSKK:ssa (55,8 %).

Terveystilanne	2012
KEHA	40,4
Rikosseuraamusalueet	35,7
RTHY	40,5
RSKK	55,8
Yhteensä	33,3

Viime vuosina terveystilanne on ollut yli 31. Viime vuonna se nousi 33,3 %:iin.

Viimeisin VMBaro toteutettiin syksyllä 2011. Seuraava on syksyllä 2013.

VMBaro	2011	Tuso 2012	2012
Johtamisindeksi (1)	3,27	3,27	-
Kokonaisindeksi (Y)	3,25	-	-
Tyhyvinvointi (C3)	7,53	-	-

1.5.3 Osaaminen ja aineeton pääoma

Henkilöstön koulutuspäivät vähenivät viime vuonna. Koulutustaso pysyi edellisen vuoden tasolla.

Koulutus	2010	2011	2012
Henkilöstön koulutustasoindeksi	4,2	4,3	4,3
Henkilöstön koulutuspäivät/htv	3,3	3,4	3,1

Rikosseuraamusalan koulutuskeskus on siirtynyt osaksi Rikosseuraamuslaitosta vuoden 2013 alusta lukien. Uuden alalokouluksen koulutusmallin käyttöönoton edellyttämät lainsäädännön muutokset on tehty. Seuraava vankeinhoidon perustutkinnon alkava koulutus toteutetaan siirtymävaiheessa soveltuvin osin uuden koulutusmallin mukaisesti.

Vaihtuvuus	Alkanee palvelujaksot				Päätyneet palvelujaksot			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Vakinaiset	15	21	31	34	134	141	162	141
Määräaikaiset	691	616	611	678	639	582	564	599
Yhteensä	706	637	642	712	773	723	726	740

Vaihtuvuus	Keskim. henkilöstön lkm.				Vaihtuvuus %			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Vakinaiset	2756	2676	2678	2617	5,4	6,1	7,2	6,7
Määräaikaiset	503	483	411	424	-	-	-	-
Yhteensä	3259	3159	3089	3041	-	-	-	-

Vaihtuvuus on palannut ns. normaalille tasolle siitä kuopasta, jonka ilmeisesti Konnunsuon sulkeminen, Pelson supistaminen ja organisaatiomuutos aiheuttivat.

Työkyvyttömyyseläkkeet	2009	2010	2011	2012
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	13	13	13	7
Henkilöstön lukumäärä	3 160	3 050	3 006	2967
% koko henkilöstöstä	0,4	0,4	0,4	0,2

Yksinkertaisina korvattavat ylityöt ovat vuosina 2009-2012 lisääntyneet 21 %. Ylitöitä kertyy erityisesti jaksotyötä tekevien kohdalla. Todelliset tehdyt tunnit ilmaisevat säännönmukaisen työajan ylitykset. Työajan ylitys muunnetaan ylityön kertoimilla (50 % tai 100 %) yksinkertaisina korvattaviksi tunneiksi, jotka korvataan rahana tai siirretään työaikapankkiin.

Ylityötunnit	2009	2010 (11 kk)*	2011	2012
Todelliset tehdyt tunnit	69 356	84 374	80 500	84 092
Yksinkertaisina korvattavat tunnit	115 478	139 541	132 301	139 480

* *Personec-järjestelmään siirtymisen vuoksi laskelmissa mukana vain 11 kk.*

Yksinkertaisina korvattavat ylityötunnit olivat 139 480 tuntia. 8-tuntisina työpäivinä ja 252-päiväisinä työvuosina se vastaisi noin 69 henkilötyövuotta.

Maksetut ylityötunnit ja kustannukset (tunnit, jotka on maksettu työaikapankista pois)							
	2010		2011		2012		Muutos 2012-2011
	Tunnit	€	Tunnit	€	Tunnit	€	€
Lisätyöt	25 809	371 745	19 644	283 542	36 058	532 364	248 822
Ylityöt	63 077	1 429 433	62 625	1 456 422	60 662	1 447 415	-9 007
Muut lisät	685	2 782	243	951	365	1 502	551
Yhteensä	89 571	1 803 960	82 512	1 740 914	97 085	2 012 650	271 735

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Rangaistusten täytäntöönpanon määrärahat on budjetoitu oikeusministeriön pääluokan 25 lukuun 40. Vertailtavuuden vuoksi analyysissä on edellisen vuoden luvut esitetty suluissa.

Rikosseuraamuslaitoksen kirjanpitoyksikön menoihin oli käytettävissä kertomusvuonna rangaistusten täytäntöönpanon määrärahoja yhteensä 262,4 miljoonaa euroa, mikä oli 6,0 miljoonaa euroa ja 2,3 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Talousarviossa myönnettiin määrärahoja 249,8 miljoonaa euroa (vähennettyinä virkasiirroilla, jotka johtuivat Haminan vankilan lakkauttamisesta, yhteensä 10 000 euroa). Myönnettyistä määrärahoista 3,4 miljoonaa euroa myönnettiin lisätalousarviolla, josta oli vähennetty 0,1 miljoonaa euroa julkishallinnon atkmenosäästönä. Edelliseltä vuodelta siirtyi 12,6 miljoonaa euroa. Varsinaisessa talousarviossa myönnettiin toimintamenomäärärahaa 221,2 miljoonaa euroa ja avolaitostöihin 6,0 miljoonaa euroa.

Käytettävissä olevista määrärahoista toimintamenoihin myönnettyjä määrärahoja (vähennettynä virkasiirroilla) oli käytettävissä yhteensä 234,6 miljoonaa euroa (230,3 milj. euroa) eli 1,9 % enemmän kuin edellisenä vuonna, ja avolaitostöihin myönnettyjä määrärahoja 8,6 miljoonaa euroa (7,4 milj. euroa).

Kirjanpitoyksikön käytössä oli muiden pääluokkien määrärahoja yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, mistä kirjanpitoyksiköiden välisestä yhteistoiminnasta ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta aiheutuneita kuluja laskutettiin määrärahan myöntäneiltä virastoilta yhteensä 0,05 miljoonaa euroa (talousarviokirjanpidon tili 630). Muihin pääluokkien määrärahoihin sisältyy työllistämismäärärahaa, jolla työllistettiin kolmen henkilötyövuoden edestä.

Rikosseuraamuslaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan nettobudjetoitu. Nettobudjetoidulle toimintamenomomentille kirjattiin varainhoitovuoden aikana tuloja yhteensä 15,0 miljoonaa euroa (14,7 milj. euroa), mistä maksullisen toiminnan tuotot olivat 10,6 miljoonaa euroa (10,3 milj. euroa), vuokrat ja käyttökorvaukset 1,4 miljoonaa euroa (1,8 milj. euroa), yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot 1,0 miljoonaa euroa (0,9 milj. euroa) ja muut tuotot yhteensä 2,1 miljoonaa euroa (1,8 milj. euroa).

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Menoarviot ja siirretyt määrärahat

Rikosseuraamuslaitos käytti rangaistusten täytäntöönpanon määrärahoja (pääluokka 25) 249,9 miljoonaa euroa (243,8 milj. euroa), mikä oli 2,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Määrärahoista toimintamenomäärärahaa käytettiin 224,9 miljoonaa euroa, mikä oli 2,1 % enemmän kuin edellisenä vuonna (220,3 milj. euroa).

Avolaitostöihin myönnettyä määrärahaa käytettiin 5,8 miljoonaa euroa, mikä oli 1,0 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Avolaitosmäärärahaa siirtyi 2,9 miljoonaa euroa vuodelle 2013. Merkittävimmät avolaitostyökohteet perustuivat yhteistyösopimuksiin metsähallituksen, Finavian, Museoviraston, Hämeenlinnan ja Helsingin kaupunkien sekä Suomenlinnan hoitokunnan kanssa.

Muiden pääluokkien määrärahoja käytettiin yhteensä 0,1 miljoonaa euroa (0,3 milj. euroa), mihin sisältyy valtionhallinnolle tarkoitettuja työllistämismäärärahoja 0,1 miljoonaa euroa. Kirjanpitoyksiköiden väliseen yhteistoimintaan liittyviä menoja kirjattiin talousarviokirjanpidon tilille 630 yhteensä n. 50 000 euroa (0,1 milj. euroa). Yhteistyö liittyi pääosin kansainväliseen yhteistyöhön ja virkamiesvaihtoon sekä työllistämiseen. Edelliseltä vuodelta siirteittä käyttämättä jääneitä lähialueyhteistyömäärärahoja palautettiin ulkoasiainministeriölle 21 000 euroa.

Menoarviotileille ja siirrettyjen määrärahojen tileille kirjatut menot (netto) olivat yhteensä 250,0 miljoonaa euroa (244,0 milj. euroa), mikä oli 2,4 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Vuodelle 2013 siirrettiin pääluokan 25 määrärahoja 12,5 miljoonaa euroa (12,6 milj. euroa), mikä oli 0,1 miljoonaa euroa ja 1,1 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Toimintamäärärahaa siirtyi vuodelle 2013 9,6 miljoonaa euroa, yhteensä 4,1 % kaikista käytettävistä olevista toimintamäärärahoista. Siirtyvän määrärahan suuruuteen vaikutti se, että Rikosseuraamuslaitoksen henkilötyövuosimäärää väheni 63 henkilötyövuodella ja Rikosseuraamuslaitoksen tietohallintomenot olivat 0,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin toiminnolle budjetoitu määräraha.

Tuloarviotilit

Koska rikosseuraamusalan toiminta on kokonaan nettoutettu vuodesta 2009 lähtien, tuloarviolle 12.25.40 ei kertynyt tuloja.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Kirjanpitoyksikön tuotto- ja kululaskelma on laadittu liikekirjanpidon periaatteita noudattaen. Kulut olivat kertomusvuonna 247,0 miljoonaa euroa tuottoja suuremmat. Kulujäämä kasvoi edellisestä vuodesta 2,5 %. Toiminnan tuotoilla katettiin 6,1 % toiminnan kuluista.

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 15,0 miljoonaa euroa (14,7 milj. euroa), jotka ovat 0,3 miljoonaa euroa eli 2,0 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Tuottoihin sisältyi maksullisen toiminnan tuottoja 10,6 miljoonaa euroa (10,3 milj. euroa), vuokria ja käyttökorvauksia 1,4 miljoonaa euroa (1,8 milj. euroa) ja muita toiminnan tuottoja 3,1 miljoonaa euroa (2,7 milj. euroa).

Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen nähden, mikä on pääasiassa terveydenhuollon, laitosmyymälöiden ja työtoiminnan tulojen kasvun ansiota. Henkilökunnan asunnoista luopuminen laski vuokra- ja käyttökorvaustuottoja edelliseen vuoteen nähden 0,4 miljoonaa euroa. Muut toiminnan tuotot kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen nähden. Kasvua oli yhteistoiminnan kustannusten korvauksissa, yhteisrahoitteen toiminnan tuotoissa sekä vangeilta ja henkilökunnalta perityissä ruoka- ja ylläpitokorvauksissa.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 244,8 miljoonaa euroa (238,9 milj. euroa). Kasvua edelliseen vuoteen on 2,5% eli 5,9 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut, vuokrat, palvelujen ostot ja valmistus omaan käyttöön nousivat. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ostot, muut kulut, poistot ja sisäiset kulut laskivat edelliseen vuoteen nähden. Henkilöstökulut muodostivat toiminnan kuluista 57 %, vuokrat 19 %, palvelujen ostot 11 %, aineiden ja tarvikkeiden ostot 11 %, sisäiset kulut 1 %, poistot ja muut kulut 1 %.

Henkilöstökulut, jotka olivat yhteensä 140,4 miljoonaa euroa (139,4 milj. euroa). Niukkojen taloudellisten resurssien ja Rikosseuraamuslaitoksen talouden sopeuttamissuunnitelman takia henkilötyövuosia vähennettiin yhteensä 63. Henkilöstökulut kasvoivat vain 1,0 miljoonaa euroa, 1,0 %, edellisestä vuodesta, vaikka palkkoihin tuli keväällä yhteensä 2,4 % virkaehtosopimuksen mukainen korotus sekä 150 euron kertakorvaus. Henkilöstökuluihin sisältyy vankipalkkoja ja vankien toiminta- ja käyttörahoja sivukuluineen 6,1 miljoonaa euroa (6,2 milj. euroa). Laskua edelliseen vuoteen on 0,1 miljoonaa euroa, mikä selittyy vankimäärän laskulla.

Lomapalkkavelan muutoksena henkilöstökuluihin kirjattiin yhteensä -0,4 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Oikaisuerinä henkilöstömenoihin on kirjattu sairausvakuutuslain, tapaturmavakuutuslain ja muiden vastaavien lakien mukaisina palautuksina yhteensä 2,0 miljoonaa euroa, mikä on 0,1 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä varainhoitovuotena.

Vuokratkulut, joita oli yhteensä 46,7 miljoonaa euroa, kasvoivat edellisestä vuodesta 4,2 miljoonalla eurolla, yhteensä 10,0 %. Vuokratuluista 41,5 miljoonaa euroa (37,7 milj. euroa) oli toimitilojen vuokria, 1,8 miljoonaa euroa (2,2 milj. euroa) asuntojen vuokria, 1,5 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa) maanvuokria ja kiinteistöveroja, 1,2 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa) koneiden ja laitteiden sekä muita vuokria ja 0,7 miljoonaa euroa (0,6 milj. euroa) kuljetusvälineiden vuokria. Vuokratuluista 42,8 miljoonaa euroa 91,7 % oli Senaatti-kiinteistölle maksettuja vuokria.

Vuokratulujen nousu johtui toimitilavuokrien kasvusta. Toimitilavuokrien kasvu johtui vuotuisen elinkustannusindeksin muutoksen lisäksi (3,6 %) Helsingin vankilan keittiörakennuksen ja Suomenlinnan vankilan majoitusrakennuksen perusparannuksen valmistumisesta, Kuopion vankilan perusparannetun vankilarakennuksen käyttöönotosta vuoden 2011 lopulla, Mikkelin vankilan uudisrakennuksen käyttöönotosta huhtikuussa 2012 sekä Vanajan vankilan Vanajan osaston perheosaston muutoshankkeen valmistumisesta sekä tehdyistä pienehköistä investointihankkeista. Pelson vankila siirtyi vuoden 2012 alusta pääomavuokrasopimuksesta jaetun vuokran sopimukseen. Lisäksi Pyhäselän ja Juuan vankilat siirtyivät marraskuun alusta 2012 pääomavuokrasopimuksesta jaetun vuokran sopimukseen.

Aineiden ja tarvikkeiden ostot, joita oli yhteensä 26,4 miljoonaa euroa laskivat 0,3 miljoonalla eurolla, yhteensä -1,0 % edellisestä vuodesta. Ryhmään kuuluvat arvoltaan vähäiset koneet, kalusteet ja laitteet, toimistotarvikkeet, kirjat, lehdet ja muut painotuotteet, elintarvikkeet, vaatteisto, puhdistusaineet ja – tarvikkeet, poltto- ja voiteluaineet, lämmitys, sähkö ja vesi, rakennusmateriaali, muut aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä rangaistuslaitosmyymälöiden ostot.

Vähäiset koneet, kalusteet ja laitteet -kulut olivat 1,1 miljoonaa euroa laskien edellisestä vuodesta 0,3 miljoonaa euroa eli yhteensä -19,4 %. Toimistotarvikkeiden kulut olivat 0,3 miljoonaa euroa laskien 0,1 miljoonaa euroa eli yhteensä -15,2 %. Kirjat, lehdet ja muiden painotuotteiden kulut pysyivät liki ennallaan ollen 0,3 miljoonaa euroa. Elintarvikkeiden kulut olivat 3,8 miljoonaa euroa kasvaen 0,2 miljoonaa euroa eli 5,4 %. Vaatteiden hankinnat pysyivät liki ennallaan ollen 0,4 miljoonaa euroa. Puhdistusaineiden ja tarvikkeiden kulut olivat 0,8 miljoonaa euroa laskien 0,2 miljoonaa euroa eli 17,0 %. Poltto- ja voiteluaineiden kulut pysyivät viime vuoden tasolla ollen 0,8 miljoonaa euroa. Lämmitys, sähkö ja vesi -kulut olivat 7,4 miljoonaa euroa, ne laskivat 0,1 miljoonaa euroa eli 1,4%. Rakennusmateriaalien kulut nousivat 0,1 miljoonaa euroa eli 18,1 % 0,8 miljoonaan euroon. Muiden aineiden ja tarvikkei-

den kulut olivat 6,6 miljoonaa euroa laskien 0,2 miljoonaa euroa eli 3,3 %. Rangaistuslaitosmyymälöiden ostot olivat 4,1 miljoonaa euroa, kasvua oli 0,1 miljoonaa euroa eli 2,9 %.

Palvelujen ostot, joita oli yhteensä 26,7 miljoonaa euroa (22,2 milj. euroa) kasvoivat 4,6 miljoonalla eurolla eli 20,6 % edellisestä vuodesta. Palvelujen ostoihin sisältyy korjaus- ja kunnossapitopalveluita, rakentamispalveluita, toimistopalveluita, henkilöstöpalveluita, puhtaanapito- ja pesulapalveluita ja erilaisia muita palveluita.

Korjaus- ja kunnossapitopalveluita hankittiin 3,4 miljoonalla eurolla, kasvua edelliseen vuoteen oli 0,8 miljoonaa euroa eli 32,0 %. Rakentamispalveluiden hankintamenot kasvoivat 0,1 miljoonasta eurosta 0,9 miljoonaan euroon. Toimistopalveluiden kulut olivat 8,5 miljoonaa euroa. Kulut sisältävät 2,6 miljoonaa euroa sisäisiin kuluihin kuuluvia Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen (OTTK) laskuttamia tietotekniikkamenoja. Tämä huomioiden kulut kasvoivat edellisestä vuodesta 0,4 miljoonaa euroa eli 6,5 %. Palvelukeskusten, OTTK:n ja Palkeiden, menot kasvoivat yhteensä 0,5 miljoonalla eurolla 3,7 miljoonaan euroon. Palkeiden, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen ostojen menot olivat 2,4 miljoonaa euroa ja OTTK:n menot 1,2 miljoonaa euroa. Muut toimistopalveluihin kuuluvat menot laskivat 0,1 miljoonalla eurolla 2,2 miljoonaan euroon. Henkilöstöpalveluiden kulut kasvoivat 0,5 miljoonaa euroa 2,5 miljoonaan euroon. Kasvu johtuu Kelan maksamien työterveyshuollon kustannusten palautusten viivästymisestä, jotka ovat arviolta noin 0,6 miljoonaa euroa. Puhtaanapito ja pesulapalvelut pysyivät edellisen vuoden tasolla ollen 1,6 miljoonaa euroa. Muiden palveluiden ostot olivat 9,8 miljoonaa euroa, laskua oli 0,6 miljoonaa euroa eli 5,9 %. Lasku johtuu asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden -0,5 miljoonan euron (pääasiassa kiinteistötoimen) kulujen laskulla sekä vankien terveystalouden kulujen -0,1 miljoonan euron laskulla.

Muut kulut, joita olivat yhteensä 2,5 miljoonaa euroa, pysyivät edellisen vuoden tasolla. 70,8 % muista kuluista oli henkilöstön matkakuluja. Henkilöstön matkakulut laskivat 5,9 % ollen 1,8 miljoonaa euroa. Näihin kuluihin sisältyy työnantajan työntekijälle myöntämät matkasetelit, yhteensä 0,1 miljoonaa euroa. Muut henkilöstölle maksettavat kustannusten korvaukset, käyttöoikeusmaksut, vahinkovakuutusmaksut, jäsenmaksut, omaisuuden myyntitappiot, maksetut verot ja muut pakolliset maksut pysyivät edellisen vuoden tasolla ollen yhteensä 0,3 miljoonaa euroa. Muut edellä listattuihin muihin kuluihin kuulumattomat kulut kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa ollen 0,3 miljoonaa euroa.

Valmistus omaan käyttöön, yhteensä 2,6 miljoonaa euroa, kasvoi edellisestä vuodesta 0,9 miljoonaa euroa eli 51,3 %. Valmistus omaan käyttöön tapahtui pääasiassa avolaitoksissa.

Poistojen määrä, yhteensä 1,7 miljoonaa euroa, väheni edellisestä vuodesta 0,3 miljoonaa euroa eli yhteensä 14,0 %. Suunnitelmasta poikkeavat poistot sisältävät Jokelan vankilan Aparakin laajennusosan sekä Ylitornion vankilan aidan hallinnan siirron Senaatti-kiinteistölle.

Sisäisiä kuluja (yhteistoiminnan kustannusten korvauksia valtion virastoille ja laitoksille) oli yhteensä 2,9 miljoonaa euroa (5,7 milj. euroa), mikä sisälsi Oikeushallinnon tietotekniikkakeskukselle sopimuksen mukaan maksettuja tietohallintopalveluja.

1.6.4 Tase

Kirjanpitoyksikön tase on laadittu liikekirjanpidon periaatteita noudattaen. Taseen loppusumma laski edellisestä varainhoitovuodesta 1,9 miljoonaa euroa eli 17,6 %.

Vastaavaa

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten tasearvo, yhteensä 3,6 miljoonaa euroa väheni 1,0 miljoonaa euroa eli 22,58 %. Aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo väheni 0,4 miljoonaa euroa 0,4 miljoonaan euroon. Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvo väheni 0,7 miljoonaa euroa poistojen takia kun korvaavia investointeja ei tehty samassa suhteessa. Kokonaisinvestoinnit olivat kertomusvuonna yhteensä 0,7 miljoonaa euroa.

Vaihto- ja rahoitusomaisuuden kirjanpitoarvo, yhteensä 5,3 miljoonaa euroa, laski varainhoitovuonna 0,8 miljoonaa euroa eli 13,7 %, mikä johtui lyhytaikaisiin saamisiin sisältyvien siirtosaamisten laskusta. Vaihto-omaisuuden tasearvo oli 4,3 miljoonaa euroa ja se laski edellisestä vuodesta 0,1 miljoonaa euroa, yhteensä -1,8 %. Aineet ja tarvikkeet laskivat 0,1 miljoonaa euroa 1,6 miljoonaan euroon, keskeneräiset tuotteet laskivat 0,1 miljoonaa euroa 0,4 miljoonaan euroon ja valmiiden tuotteiden arvo nousi 0,1 miljoonaa euroa 2,2 miljoonaan euroon. Lyhytaikaiset saamiset laskivat edellisestä vuodesta 0,8 miljoonaa euroa, yhteensä 92,7 %, pääosin siitä syystä, että alkusaldo sisälsi helmikuussa saatuja vuotta 2011 koskevia terveydenhuollon sairaskorvausten mukaisia palautuksia yhteensä 0,6 miljoonaa euroa. Virastojen ja laitosten kassoissa olevat rahavarat kasvoivat 0,1 miljoonasta eurosta 0,2 miljoonaan euroon.

Vastattavaa

Oma pääoma, yhteensä 30,9 miljoonaa euroa, vähentyi edellisestä varainhoitovuodesta 3,3 miljoonaa euroa eli 11,9 %. Pääoman siirrot lisäsivät omaa pääomaa 243,7 miljoonalla eurolla ja tilikauden kulujäämä vähensi sitä 247,0 miljoonalla eurolla. Pääoman siirrot -erä sisältää tiliviraston maksuliikemenotilille valtion yleiseltä maksuliikemenotililtä siirretyt katteet, yhteensä 261,7 miljoonaa euroa, vähennettynä tiliviraston maksuliiketulotililtä valtion yleiselle maksuliiketulotilille tehdyillä tyhjennyksillä, yhteensä 15,6 miljoonaa euroa sekä tilivirastojen välisillä hallinnan siirroilla, yhteensä 2,4 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma, yhteensä 39,8 miljoonaa euroa, on kokonaan lyhytaikaista vierasta pääomaa. Vieras pääoma kasvoi 1,4 miljoonalla eurolla eli 3,6 %:lla. Valtion hoitoon jätetyt vieraat olivat 0,5 miljoonaa euroa kasvaen 0,1 miljoonalla eurolla. Ostovelat kasvoivat 0,6 milj. euroa, 5,6 %, 11,0 miljoonaan euroon. Tilivirastojen väliset tilitykset olivat 2,6 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 0,2 miljoonaa euroa eli 10,7 %. Edelleen tilitettävät erät olivat 2,5 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 0,2 miljoonaa euroa eli 6,7 %. Siirtovelat kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa eli 1,4 %, ollen 23,1 miljoonaa euroa.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma

Rikosseuraamuslaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu käyttämällä oikeusministeriön sisäisen tarkastuksen yksikön laatimaa arviointikehikkoa (COSO-ERM). Arviointi on suoritettu toimintayksiköissä rikosseuraamusalueilla, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikössä, Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksessa ja Rikosseuraamuslaitoksen terveydenhuoltoyksikössä yhdessä Rikosseuraamuslaitoksen sisäisen tarkastuksen kanssa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt varmistavat melko hyvin, että Rikosseuraamuslaitoksen

- toiminta on tuloksellista sekä lakien ja sisäisten sääntöjen mukaista,
- hallinnassa olevat varat ja omaisuus on turvattu,
- johtamista ja ulkoista ohjausta varten tuotettu tieto on oikeaa ja riittävää.

Vuonna 2012 tehdyn arvioinnin perusteella on sisäisen valvonnan menettelyissä vuonna 2012 käynnistetty seuraavat kehittämistoimenpiteet:

Talouden hallitsemiseksi Rikosseuraamuslaitos laati vuoden 2012 alussa talouden sopeuttamissuunnitelman, joka sisältää tiloihin, henkilöstöön, työprosesseihin ja hankintoihin liittyviä kustannussäästöjä. Merkittävänä sopeuttamissuunnitelman osana on käynnistetty toiminnan kehittämis- ja asiakastietojärjestelmähanke.

Toimitilaverkostaselvitys valmistui vuonna 2012. Sen jatkotoimenpiteenä laaditaan keväällä 2013 valmistuva toimitilavisio, joka sisältää toimintojen kehitysnäkymien ja niiden vaatimien tilatarpeiden pohjalta laaditun toimitilas suunnitelman vuoteen 2025 saakka sekä suunnitelman tarpeettomista tiloista luopumiseksi. Tämän lisäksi laaditaan suunnitelma valvontatasoluokittelun käyttöönoton edellyttämistä jatkotoimenpiteistä.

Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa Rikosseuraamuslaitoksen tehtäväksi on vuonna 2013 annettu tehostaa kuntien, Rikosseuraamuslaitoksen ja kolmannen sektorin yhteistyötä rikollisuutta ehkäisevän järjestelmän kehittämisessä.

Keskeiset sisäisen valvonnan riskit vuonna 2013 ovat:

- 1) Taloustilanne on vaikea ja epävarma Euroopassa ja Suomessa. Tämä johtaa suurella todennäköisyydellä valtion ja Rikosseuraamuslaitoksen määrärahojen vähenemiseen ja tämä saattaa vaikeuttaa ydintoimintojen toteuttamista Rikosseuraamuslaitoksessa. Sopeuttamissuunnitelman toteuttaminen heijastuu henkilöstön jaksamiseen.
- 2) Rikosseuraamuslaitoksen laitosverkoston ylläpitoa koskevien päätösten lykkääntyminen aiheuttaa tilojen kunnan huonontumista entisestään sekä lisää yliasutusta joissakin vankiloissa. Kiinteistöjen kunnossapito ja huoltotoiminta sekä turvalaitteiston ylläpito vaikeutuu.
- 3) Tiedon käsittely ja tietojärjestelmien haavoittuvuus. Toimialariippuvaisten tietojärjestelmä-palveluiden saannin turvaaminen TORI-hankkeen toteutuessa sisältää riskejä samoin kuin tietohallinnon rakennemuutos oikeusministeriön hallinnonalalla. Asiakastietojärjestelmän uudistaminen on tärkeä hanke ja sen sisältöön ja aikatauluun sisältyvät riskit ovat vaikuttavuudeltaan suuria.

1.8 Arviointien tulokset

Vuoden 2011 tilinpäätöksessä mainittujen arviointien perusteella on tehty seuraavat toimenpiteet:

Senaatti-kiinteistöjen kanssa on laadittu asiakirja Periaatteet ja tavoitteet oikeusministeriön hallinnonalan toimitila-asioissa. Periaateasiakirjaan sisältyy ohjeet rakennushankkeiden kustannusten seurannasta ja hallinnasta. Optimaze-järjestelmän avulla hallinnoidaan tilojen vuokrasopimuksia. Keskushallintoyksikköön on perustettu toimitilatiimi, jonka tehtävänä on Rikosseuraamuslaitoksen toimitilahallinnon ohjaus ja kehittäminen.

VTV:n tekemässä matkahallinnon tarkastuksessa esiin nostettua eräiden henkilöstöryhmien oman auton käyttöä selvitettiin tarkemmin RTHY:n matkahallintoa koskevassa tarkastuksessa. Todettiin, että oman auton käyttö oli pääosin perusteltua tehtävien luonteen vuoksi.

Vantaan vankilan yliasutusta on pyritty vähentämään siirtämällä hovioikeuden päätöstä odottavia tutkintavankeja Riihimäen ja Helsingin vankiloihin. Vantaan vankilan matkasellipaikka on myös muutettu normaaleiksi vankipaikoiksi.

Yleis- ja henkilöstöhallinto on käynyt erillisiä keskusteluja niiden yksiköiden kanssa, joissa henkilöstön sairauspoissaolot ovat runsaita. Sairauspoissaolojen määrä on näissä yksiköissä saatu laskemaan.

Vankiloiden ateria-aikoja koskeneen tarkastuksen perusteella vankiloissa on järjestetty vangeille iltapalan jakelu.

Hankintoja on keskitetty aluekeskuksiin kilpailutusten laadun parantamiseksi. Tilhailaustenhallintajärjestelmä on otettu käyttöön. Keskushallintoyksikköön on perustettu hankintatiimi koordinoimaan hankintoja. Vankiloiden materiaalihallintoon on kiinnitetty huomiota. Materiaalihallinnon hoitoa rajoittaa kuitenkin edelleen se, että yksiköissä on erittäin niukasti hallintohenkilöstöä.

1.8.1 Ulkopuolisten organisaatioiden tekemät tarkastukset

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV)

Valtiontalouden tarkastusvirasto on vuonna 2012 tehnyt kirjanpidon, tilinpäätöslaskelmien ja toimintakertomuksen tarkastuksen vuodelta 2011. Tilintarkastuskertomuksessa ei esitetty huomautuksia tai kehittämistarpeita.

Valtiontalouden tarkastusvirasto ei tehnyt vuonna 2012 muita Rikosseuraamuslaitosta koskevia tarkastuksia.

Eduskunnan oikeusasiamies (EOA)

Eduskunnan oikeusasiamies tekee sekä ennalta ilmoittamattomia että ilmoitettuja tarkastuskäyntejä vankiloihin. Vuonna 2012 EOA teki tarkastuksen kuuteen vankilaan.

EOA kiinnitti huomiota eräiden vankiloiden yliasutukseen sekä siihen, että tutkintavankien yhteydenpidon rajoittaminen yliasutustilanteessa on vaikeaa. Samoin hän kiinnitti huomiota siihen, että arviointikeskuksessa sijoittelua odottaville vangeille ei ollut järjestetty mitään toimintaa, vaikka odotusaika oli 1 – 1,5 kuukautta.

Eduskunnan oikeusasiamies on tarkastuksissaan kiinnittänyt huomiota siihen, että kaikissa vankiloissa ei ole vankien nähtävillä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten yhteystietoja, vankilan järjestyssääntöä ja lakikirjoja.

Yhdessä avovankilassa naisvangit toivat esiin, että naisvankien toimintamahdollisuudet ja vapaa-ajan viettomahdollisuudet ovat heikommät kuin miesvankien.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö on tehnyt Eduskunnan oikeusasiamiehelle selvityksen siitä, kuinka monella vankilaosastolla vangit pystyvät olemaan sellinsä ulkopuolella vähemmän kuin kahdeksan tuntia. Selvityksen mukaan noin 42 % suljettujen vankiloiden vangeista vietti sellin ulkopuolella vähemmän kuin kahdeksan tuntia. Tilanne vaihteli vankiloittain.

1.8.2 Rikosseuraamuslaitoksen sisäisen tarkastuksen tekemät tarkastukset

Rikosseuraamuslaitoksen sisäinen tarkastus tarkasti vuonna 2012 kolme vankilaa, yhden yhdyskuntaseuraamustoimiston ja yhden arviointikeskuksen.

Avovankiloiden tarkastuksissa kiinnitettiin huomiota siihen, että avovankiloiden käyttöasteen tulisi olla nykyistä korkeampi. Rikosseuraamuslaitoksen strategian mukaan pyritään siihen, että rangaistus voidaan suorittaa mahdollisimman avoimissa olosuhteissa.

Vankien vapauttamisessa tulisi tehdä aiempaa aktiivisemmin verkostotyötä ulkopuolisten viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Suositeltiin valvotun koevapauden käytön lisäämistä ja valmistelun aikaistamista ja vuonna 2012 päästiinkin valtakunnallisesti tulostavoitteeseen.

Vankiloissa suositeltiin lisättäväksi ryhmämuotoisia toimintaohjelmia, päihdekuntoutusta ja vapautteen valmentavia toimintoja.

Vankilaan saapuvien vankien osalta kiinnitettiin huomiota siihen, että vangin lapsen hoidon ja tuen tarve tulee selvittää järjestelmällisesti. Perhetyöhön ja lapsen tapaamisjärjestelyihin tulisi kiinnittää nykyistä enemmän huomiota.

Vankilatarkastuksissa kiinnitettiin huomiota vankiloiden järjestyssääntöihin ja suositeltiin käyttämään järjestyssääntöryhmän linjauksia järjestyssäännöissä.

Yksiköissä todettiin edelleen puutteellisuksia materiaalihallinnossa, varastokirjanpidossa sekä irtaimistokirjanpidossa.

Arviointikeskuksen tarkastuksessa etsittiin keinoja lausuntotyön helpottamiseen ja nopeuttamiseen. Annettavien lausuntojen määrä on ollut ennakoitua suurempi ja työ on vienyt resursseja muulta arviointityöltä. Vankien arvioinnissa suositeltiin priorisoitavaksi niiden vankien arviointi, joilla on muita suurempi riski syyllistyä uusintarikollisuuteen.

Yksikköjen tarkastusten lisäksi tehtiin tarkastukset RTHY:n matkustusmenoista ja vangeille annettavien kurinpitoseuraamusten yhdenmukaisuudesta. Matkustusmenojen osalta ei tullut esiin merkittäviä puutteita.

Vangeille annettavissa kurinpitorangaistuksissa oli eroja vankiloiden välillä. Tarkastuksen perusteella suositeltiin, että keskushallintoyksikkö laatisi ohjeellisen rangaistusasteikon vankiloiden käyttöön. Samoin suositeltiin rikkomusnimikkeistön yksinkertaistamista ja selkeyttämistä. Keskushallintoyksikkö on asettanut työryhmän valmistelemaan ohjeellista rangaistusasteikkoa.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Kirjanpitoyksikössä ei ole vuonna 2012 ilmennyt kirjanpitoyksikön hoidettavana tai vastattavana oleviin varoihin tai omaisuuteen kohdistuneita väärinkäytöksiä tai rikoksia.

2 Talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2011	Talousarvio 2012 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2012	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	1 913 679,95	1 969 223	1 969 223,20	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	1 913 679,95	1 969 223	1 969 223,20	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	2 310,09	3 715	3 714,99	0,00	100
12.25.99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	1 763,88	3 715	3 714,99	0,00	100
12.32.99.06. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	0,00	0	0,00	0,00	
12.39.04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	0,00	0	0,00	0,00	
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	546,21	0	0,00	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	3 053,16	1 478	1 477,99	0,00	100
13.03.01. Osinkotulot ja osakkeiden nettomyyntitulot (nettob)	3 053,16	1 478	1 477,99	0,00	100
13.03.01.1. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osak- keiden nettomyyntitulot (nettob)	0,00				
Tuloarvotilit yhteensä	1 919 043,20	1 974 416	1 974 416,18	0,00	100

Päälukuan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2011	Talousarvio 2012 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2012 määrärahojen käyttö vuonna 2012	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2012	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2012	vuonna 2012	Käyttö (pl. peruutukset)
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 680,38	875	874,80	0,00	874,80	0,00	0,00	9 481,04	9 481,04	0,00
24.01.29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 680,38	875	874,80	0,00	874,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
24.01.29.3. Lähialueyhteistyön arvonlisäveromenot	1 680,38	875	874,80		874,80	0,00				
24.20.66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 481,04	9 481,04	0,00
25. Oikeusministeriön hallinnonala	246 183 921,21	249 771 961	237 285 815,59	12 486 145,18	249 771 960,77	0,00	12 628 938,77	243 202 781,77	230 716 636,59	12 486 145,18
25.01.29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	18 761 126,21	19 198 118	19 198 117,77		19 198 117,77	0,00				
25.40.01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (netto) (siirtomääräraha 2 v)	221 397 795,00	224 548 843	214 914 171,75	9 634 671,25	224 548 843,00	-	10 012 007,08	234 560 850,08	224 926 178,83	9 634 671,25
25.40.01.1. Toimintamenot	219 397 795,00	222 548 843	214 308 217,94	8 240 625,06	222 548 843,00	-	9 087 090,20	231 635 933,20	223 395 308,14	8 240 625,06
25.40.01.3. Palvelusuhdeasuntojen vuokraosuudet (EK) (enintään)	2 000 000,00	2 000 000	605 953,81	1 394 046,19	2 000 000,00	-	924 916,88	2 924 916,88	1 530 870,69	1 394 046,19
25.40.74. Avolaitostyöt (siirtomääräraha 3 v)	6 025 000,00	6 025 000	3 173 526,07	2 851 473,93	6 025 000,00	-	2 616 931,69	8 641 931,69	5 790 457,76	2 851 473,93
25.40.74.1. Avolaitostyöt	4 325 000,00	4 325 000	2 442 118,84	1 882 881,16	4 325 000,00	-	1 966 295,32	6 291 295,32	4 408 414,16	1 882 881,16
25.40.74.2. Työsiirtolatyöt kunnan, seurakunnan tai yleishyödyllisen yhteisön työkohteissa sekä Finavia Oy:n Helsinki-Malmi lentokentän työkohteissa (EK) (enintään)	1 700 000,00	1 700 000	731 407,23	968 592,77	1 700 000,00		650 636,37	2 350 636,37	1 382 043,60	968 592,77

Pääluokan, momentin ja tilijaotteen numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2011	Talousarvio 2012 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2012 määrärahojen		Tilinpäätös 2012	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2012	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2012	Käyttö vuonna 2012 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	3 000,00	0	0,00		0,00	0,00				
29.80.52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen edistämiseen (arviomääräraha)										
29.80.52.30. - Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi	3 000,00	0	0,00		0,00	0,00				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	178 475,86	83 205	83 204,62		83 204,62	0,00				
32.30.51 Työllistämis-, koulutus- ja erityisotoimet (siirtomääräraha 2 v)	178 475,86	83 205	83 204,62		83 204,62	0,00				
32.30.51.2.1.-Palkkaukset	178 475,86	83 205	83 204,62		83 204,62	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	246 367 077,45	249 856 040	237 369 895,01	12 486 145,18	249 856 040,19	0,00	12 628 938,77	243 212 262,81	230 726 117,63	12 486 145,18

3 Tuotto- ja kululaskelma

RIKOSSEURAAMUSLAITOKSEN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2012 - 31.12.2012		1.1.2011 - 31.12.2011	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	10 581 682,63		10 252 621,90	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	1 386 270,66		1 783 767,70	
Muut toiminnan tuotot	<u>3 058 929,24</u>	15 026 882,53	<u>2 703 013,86</u>	14 739 403,46
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	26 385 743,73		26 717 370,18	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	19 323,02		-125 192,79	
Henkilöstökulut	140 404 155,13		139 404 864,61	
Vuokrat	46 703 992,12		42 465 826,81	
Palvelujen ostot	26 726 920,07		22 163 888,29	
Muut kulut	2 496 916,68		2 511 185,57	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	58 847,10		-184 166,94	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-2 595 768,41		-1 715 371,54	
Poistot	1 708 364,96		1 985 760,36	
Sisäiset kulut	<u>2 887 254,14</u>	<u>-244 795 748,54</u>	<u>5 677 458,19</u>	<u>-238 901 622,74</u>
JÄÄMÄ I		-229 768 866,01		-224 162 219,28
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	7 129,13		4 929,26	
Rahoituskulut	<u>-8 068,50</u>	-939,37	<u>-5 028,58</u>	<u>-99,32</u>
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	3 914,72		15 530,93	
Satunnaiset kulut	<u>-9 892,21</u>	<u>-5 977,49</u>	<u>-26 405,18</u>	<u>-10 874,25</u>
JÄÄMÄ II		-229 775 782,87		-224 173 192,85
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kotitalouksille		<u>-9 635,42</u>		<u>-11 996,51</u>
JÄÄMÄ III		-229 785 418,29		-224 185 189,36
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 974 576,69		1 922 175,23	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-19 199 170,65</u>	<u>-17 224 593,96</u>	<u>-18 771 862,84</u>	<u>-16 849 687,61</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-247 010 012,25</u>		<u>-241 034 876,97</u>

4 Tase

RIKOSSEURAAMUSLAITOKSEN TASE

	31.12.2012		31.12.2011	
VASTAAVAA				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	54 891,55		83 157,72	
Muut pitkävaikutteiset menot	387 323,81		737 182,58	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	442 215,36	<u>0,00</u>	820 340,30
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	0,00		0,00	
Rakennusmaa- ja vesialueet	0,00		0,00	
Rakennukset	0,00		145 764,49	
Rakennelmat	0,00		24 470,92	
Rakenteet	0,00		0,00	
Koneet ja laitteet	2 936 442,46		3 502 562,06	
Kalusteet	128 682,71		166 088,74	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>87 299,72</u>	3 152 424,89	<u>0,00</u>	3 838 886,21
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	46 965,64		44 570,41	
Muut pitkäaikaiset valuuttamääräiset sijoitukset	<u>0,00</u>	<u>46 965,64</u>	<u>0,00</u>	<u>44 570,41</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		3 641 605,89		4 703 796,92
		31.12.2012		31.12.2011
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS				
VAIHTO-OMAISSUUS				
Aineet ja tarvikkeet	1 646 493,03		1 735 356,91	
Keskeneräinen tuotanto	430 008,95		552 026,10	
Valmiit tuotteet/Tavarat	2 213 077,60		2 080 366,69	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	4 289 579,58	<u>0,00</u>	4 367 749,70
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset		0,00		0,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	662 122,98		644 063,06	
Siirtosaamiset	73 274,06		917 755,66	
Muut lyhytaikaiset saamiset	29 696,59		49 584,52	
Ennakkomaksut	<u>8 236,61</u>	773 330,24	<u>1 190,80</u>	1 612 594,04
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	194 110,71		112 312,09	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>-1 696,04</u>	<u>192 414,67</u>	<u>0,00</u>	<u>112 312,09</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS YHTEENSÄ		5 255 324,49		6 092 655,83
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>8 896 930,38</u>		<u>10 796 452,75</u>

	31.12.2012	31.12.2011
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
VALTION PÄÄOMA		
Valtion pääoma 1.1.1998	269 413 004,89	269 413 004,89
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-297 017 779,32	-297 690 495,37
Pääoman siirrot	243 734 677,85	241 707 593,02
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-247 010 012,25</u>	<u>-241 034 876,97</u>
	-30 880 108,83	-27 604 774,43
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	495 334,02	423 153,69
Saadut ennakot	55 911,43	75 000,00
Ostovelat	11 030 122,16	10 440 847,57
Tilivirastojen väliset tilitykset	2 565 627,06	2 316 664,56
Edelleen tilittävät erät	2 480 689,01	2 323 857,73
Siirtovelat	23 118 294,50	22 791 497,40
Muut lyhytaikaiset velat	<u>31 061,03</u>	<u>30 206,23</u>
	<u>39 777 039,21</u>	<u>38 401 227,18</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	39 777 039,21	38 401 227,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>8 896 930,38</u>	<u>10 796 452,75</u>

5 Liitetiedot

5.1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Tase

Valtiovarainministeriölle on tilikaudella luovutettu kiinteistövarallisuudesta Jokelan vankilan A-parakin laajennusosa 143 821,44 euroa ja Ylitornion vankilan aita 22 686,49 euroa.

Siirtovelkoihin sisältyy vankien ylläpito- ja ruokakorvauksia vuodelle 2011 kohdistuvaa oikaisua 109 347,56 euroa.

Tuloslaskelma

Jaksotyötä tekevien lisät 21 786,64 euroa, jotka ovat kertyneet vuodelta 2012 maksetaan poikkeuksellisesti helmikuussa 2013.

Liite: 5 Henkilöstökulujen erittely

Vuoden 2008 alusta lukien johtoon kuuluvan henkilöstön palkat on kirjattu liikekirjanpidossa omalle tililleen lomarahaa lukuun ottamatta. Lomarahoina kirjanpidon kertymään on lisätty 6 % vuosipalkkion määrästä.

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Liitteessä on ilmoitettu tiedot vain niistä kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeistä sekä käyttöomaisuusarvopapereista ja muista pitkäaikaisista sijoituksista, joiden hankintamenoja ei ole vielä tilikauden alkaessa kokonaan kirjattu poistoina kuluksi.

5.2 Nettoutetut tulot ja menot

Bruttomenot	0,00	0	0,00	0,00
Bruttotulot	0,00	0	0,00	0,00
Nettotulot	0,00	0,00	0,00	0,00

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2011	Talousarvio 2012 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2012 määrärahojen		Tilinpäätös 2012	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot					
				käyttö vuonna 2012	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta	Käytettävissä vuonna 2012	Käyttö vuonna 2012 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle		
25.01.29. Oikeusministeriön hallin- nonalan arvonlisäveromenot (arviomr)	Bruttomenot	18 761 126,21	19 198 118	19 198 117,77		19 198 117,77							
	Bruttotulot	0,00	0	0,00		0,00							
	Nettomenot	18 761 126,21	19 198 118	19 198 117,77		19 198 117,77							
25.40.01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (nettob) (sm 2v)	Bruttomenot	236 077 782,82	237 798 843	229 906 254,08		239 540 925,33				239 918 392,20			
	Bruttotulot	14 679 987,82	13 250 000	14 992 082,33		14 992 082,33				14 992 213,37			
	Nettomenot	221 397 795,00	224 548 843	214 914 171,75	9 634 671,25	224 548 843,00		10 012 007,08	234 560 850,08	224 926 178,83		9 634 671,25	

5.3 Arviomäärärahojen ylitykset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole varainhoitovuodella arviomäärärahojen ylityksiä.

5.4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Kirjanpitoyksiköllä ei ole varainhoitovuodella peruutettuja siirrettyjä määrärahoja.

5.5 Henkilöstökulujen erittely

	2012	2011
Henkilöstökulut	109 562 575,48	107 559 528,31
Palkat ja palkkiot	109 162 367,49	107 497 060,68
Tulosperusteiset erät	7 139,00	6 973,00
Lomapalkkavelan muutos	393 068,99	55 494,63
Henkilösivukulut	24 735 517,04	25 664 038,05
Eläkekulut	21 558 749,97	22 518 501,27
Muut henkilösivukulut	3 176 767,07	3 145 536,78
Yhteensä	134 298 092,52	133 223 566,36
Johdon palkat ja palkkiot*), josta tulosperusteiset erät	3 470 805,58 7 139,00	3 541 099,44 6 973,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet		
Johto	5 960,00	5 880,00
Muu henkilöstö	2 180,00	2 039,21

*Johto on määritelty pääjohtajan päätöksellä . Vuoden 2008 alusta johtoon kuuluvan henkilöstön palkat on kirjattu liikekirjanpidossa omalle tilille lomarahaa lukuunottamatta. Lomarahoina kirjanpidon kertymään on lisätty 6 % vuosipalkkion määrästä.

Vankipalkat ja niiden sosiaaliturvamaksut

	2012	2011
Vankipalkat	3 172 382,26	3 309 217,50
Vankien toimintarahat	2 082 239,94	1 760 532,08
Vankien käyttörahat	784 682,37	1 041 768,72
Vankien sosiaaliturvamaksut	66 758,04	69 779,95
Yhteensä	6 106 062,61	6 181 298,25
Henkilöstökulut yhteensä	140 404 155,13	139 404 864,61

5.6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
112 Aineettomat oikeudet			
1120 Ostetut atk-ohjelmistot	tasapoisto	3	33,33
1123 Liittymismaksut		3 tai 5	
114 Muut pitkävaikutteiset menot			
1140 Atk-ohjelmat (itse valmistetut)	tasapoisto	3	33,33
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
122 Rakennukset			
Kangas- ja muovihallit	tasapoisto	10	10
Kevytrakenteiset, lyhytaikaiseen käyttöön tarkoitetut varastot, Puiset, kosteat tilat, Puiset, lyhytaikaiseen käyttöön tarkoitetut ja hyväksytyt asuntolat, koulut ja myymälärakennukset, parakkirakenn. tai vast., jotka on pystytetty kiinteälle perustukselle.	tasapoisto	20	5
Kivirakennukset, joissa käsitellään runsaasti syövyttäviä aineita tai joissa on huonosti ilmastoidut, kosteat tilat, Puiset eläinsuojat ja saunarakennukset	tasapoisto	30	3,33
Sekarakenteiset rakennukset, joissa on hyvin ilmastoidut, kosteat tilat. Kevytrakenteiset varastorakennukset. Puiset aidat, ladot, auto- ja kalustusuojat. Puiset Puimalat ja vastaavat.	tasapoisto	40	2,5
Kiviset korjaamot, eläinsuojat, meijerit ja vastaavat. Puiset huvilat ja ja vastaavat. Omakotitalot.	tasapoisto	50	2
Kiviset autosuojat ja liikerakennukset. Puiset asuin- ja toimistorakennukset. Puiset koulu-, hotelli- ja majoitusrakennukset. Puiset yhdistystalot.	tasapoisto	60	1,67
Kiviset asuin- ja toimistorakennukset. Kiviset koulu- ja sairaalarakennukset. Kiviset hoitolaitokset, virastotalot ja vastaavat. Kiviset hotellirakennukset ja vastaavat.	tasapoisto	80	1,25
Rakennuksiin kiinteästi liittyvät järjestelmät ja rakenteet	tasapoisto	5	20
123 Rakennelmat			
1230 Rakennelmat	tasapoisto	10	10
124 Rakenteet			
1241 Tierakenteet	tasapoisto	10	10
1249 Muut rakenteet	tasapoisto	10	10
125-126 Koneet ja laitteet			
1250 Autot	tasapoisto	7	14,28
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	tasapoisto	7	14,28
1253 Raskaat työkoneet	tasapoisto	10	10
1254 Kevyet työkoneet	tasapoisto	5	20
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	5	20
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	10	10
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20
1259 Laboratoriolaitteet			
? raskaat koneet ja laitteet S591	tasapoisto	10	10
? kevyet koneet ja laitteet S592	tasapoisto	5	20
1269 Muut koneet ja laitteet			
? raskaat koneet ja laitteet S691	tasapoisto	10	10
? kevyet koneet ja laitteet S692	tasapoisto	5	20
127 Kalusteet			
1270 Toimistokalusteet	tasapoisto	10	10
1279 Muut kalusteet	tasapoisto	10	10
130 Käyttöomaisuusarvopaperit			
		ei poistoaikaa	

Poistosuunnitelmaa ei ole muutettu varainhoitovuoden aikana.

Vuoden 2006 alusta lukien tuotannon tekijän, jonka taloudellinen pitoaika ylittää yhden vuoden ja jonka arvonlisäveroton hankintahinta on vähintään 10 000 euroa, hankintameno aktivoidaan taseseen ja kirjataan kuluksi suunnitelman mukaisina poistoina.

5.7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Kansallisomaisuus			
	102 Rakennukset	109 Kesken- eräinen kans.omaisuus	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2012	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2012	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2012	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	0,00	0,00	0,00

Aineettomat hyödykkeet				
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkä- vaikutteiset menot	119 Ennakkoko- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	173 792,00	6 348 132,15	0,00	6 521 924,15
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2012	173 792,00	6 348 132,15	0,00	6 521 924,15
Kertyneet poistot 1.1.2012	-90 634,28	-5 610 949,57	0,00	-5 701 583,85
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-28 266,17	-349 858,77	0,00	-378 124,94
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2012	-118 900,45	-5 960 808,34	0,00	-6 079 708,79
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	54 891,55	387 323,81	0,00	442 215,36

Aineelliset hyödykkeet

	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Muut rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	129 Keskener. ain. om	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	166 600,00	30 595,00	0,00	15 489 033,39	511 875,26	0,00	16 198 103,65
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	529 723,97	0,00	297 282,72	827 006,69
Vähennykset	-143 821,44	-22 686,49	0,00	0,00	0,00	0,00	-166 507,93
Hankintameno 31.12.2012	22 778,56	7 908,51	0,00	16 018 757,36	511 875,26	297 282,72	17 191 618,27
Kertyneet poistot 1.1.2012	-20 835,51	-6 124,08	0,00	-11 986 471,33	-345 786,52	0,00	-12 359 217,44
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	-16 720,06	0,00	0,00	-16 720,06
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 943,05	-1 784,43	0,00	-1 076 441,93	-37 336,03	0,00	-1 117 505,44
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	-2 681,58	-70,00	-209 983,00	-212 734,58
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2012	-22 778,56	-7 908,51	0,00	-13 082 314,90	-383 192,55	-209 983,00	-13 672 737,40
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	0,00	0,00	0,00	2 936 442,46	128 682,71	87 299,72	3 152 424,89

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	44 570,41	44 570,41
Lisäykset	2 395,23	2 395,23
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2012	46 965,64	46 965,64
Kertyneet poistot 1.1.2012	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2012	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	46 965,64	46 965,64

5.8 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2012	2011	Muutos 2012-2011
Korot euromääräisistä saamisista	5651,14	3145,10	2506,04
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	1477,99	1784,16	-306,17
Liikelayosten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	7129,13	4929,26	2199,87
Rahoituskulut	2012	2011	Muutos 2012-2011
Korot euromääräisistä veloista	7243,50	4984,44	2259,06
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	825,00	44,14	780,86
Rahoituskulut yhteensä	8068,50	5028,58	3039,92
Netto	-939,37	-99,32	-840,05

5.9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Kirjanpitoyksiköllä ei ole valtion talousarviotaloudesta myönnettyjä lainoja.

5.10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2012			31.12.2011				
	Kappale- määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus	Myyntioikeuksien alaraja	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	164	951,20	1 230,00			49,20		1 230,00
Aktia A	164	951,20	1 230,00			49,20	800,32	1 230,00
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	1206		45 735,64					43 340,41
Joensuun seudun Puhelin/ Telekarelia Oy	18		3 024,00					3 024,00
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy, A-sarja ja B-sarja	120		3 496,00					3 496,00
Pirkanmaan Luomutuottajat Oy	1		168,00					168,00
Vaasan läänin Puhelin Oy	11		4 807,00					4 807,00
Osuuskunta Sataluomu, Pori	1		168,00					168,00
Elix Oil Oy, Somero	12		2 018,00					2 018,00
Osuuskunta Jalostuspalvelu	1		200,00					200,00
Osuuskunta Lihakunta	1		2 467,00					2 467,00
Osuuskunta Pohjolan Maito	888 146		26 824,41 2395,23					26 824,41
Auria Turun Puhelin Oy	2		168,00					168,00
Finnamyl Oy	5					75,00		
Osakkeet ja osuudet yhteensä			46 965,64			124,20		44 570,41

Varainhoitovuoden aikana osinkotuloja on kertynyt yhteensä 1 477,99 euroa, mistä Aktia A osakkeiden osuus on 49,20 euroa ja Finnamyl Oy:n osingot 75,00 euroa osuuskunnilta saatuja voitonjakoeriä 1 353,79 euroa. Osuuspääoman korkoja kertyi A-Tuottajat Oy/Atrialta 156,79 euroa, Osuuskunta Pohjolan Maidolta 1 197,00 euroa.

5.11 Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2012	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	192 414,67	0,00	0,00	192 414,67
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	192 414,67	0,00	0,00	192 414,67
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	495 334,02	0,00	0,00	495 334,02
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	495 334,02	0,00	0,00	495 334,02

5.12 Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut

Kirjanpitoyksiköllä ei ole valtiontakauksia ja –takuita.

Kirjanpitoyksiköllä ei myöskään ole muualla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehtyjä sopimuksia ja sitoumuksia.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2012	Määräraha- tarve 2013	Määräraha-tarve 2014	Määräraha-tarve 2015	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	50 503 895,78	53 083 068,52	47 047 878,22	46 263 335,18	119 373 333,80	265 767 615,72

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2012	Määräraha- tarve 2013	Määräraha-tarve 2014	Määräraha-tarve 2015	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5.13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Kirjanpitoyksiköllä ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

5.14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Kirjanpitoyksiköllä ei ole taseeseen sisältyttäviä rahastoituja varoja.

5.15 Velan muutokset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole taseessaan valtionvelkaan kuuluvia eriä.

5.16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Kirjanpitoyksiköllä ei ole taseessaan valtionvelkaan kuuluvia eriä.

5.17 Oikeuden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydennettävät tiedot

Täydentäviä tietoja sisältyy toimintakertomukseen laskelmien muihin liitetietoihin.

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 15.3.2013.

Esa Vesterbacka
pääjohtaja
Rikosseuraamuslaitos

